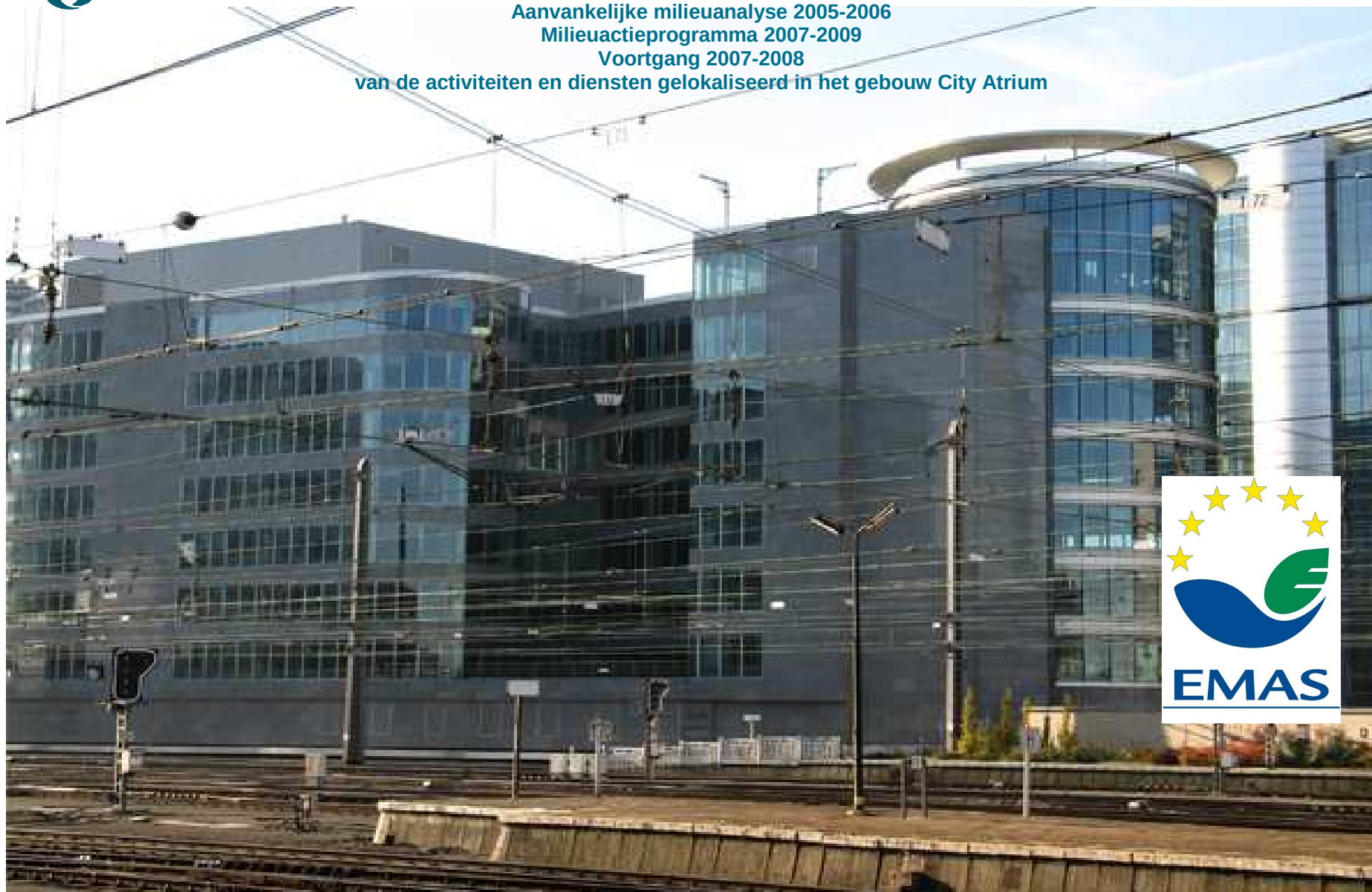

LEEFMILIEUVERKLARING 2008

Aanvankelijke milieuanalyse 2005-2006
Milieuactieprogramma 2007-2009
Voortgang 2007-2008
van de activiteiten en diensten gelokaliseerd in het gebouw City Atrium

Voorwoord

De FOD Mobiliteit en Vervoer is een dynamische organisatie die luistert naar haar partners en klanten.

Ze heeft een voorbeeldfunctie en moet veranderingen stimuleren.

Door een concrete vorm te geven aan de wil van de regering om het hele federale openbaar ambt “EMAS te certificeren”, komt de FOD tegemoet aan de aanbevelingen die gedaan werden aan de overheden in het tweede Federaal Plan betreffende Duurzame Ontwikkeling (2004-2008), in het bijzonder aan actie 17, om een voorbeeldfunctie uit te oefenen.

De beslissing van de regering was voor ons de aanzet om formele stappen te ondernemen voor de integratie van het leefmilieu in de beleidsvoering en het beheer. Dat initiatief heeft onze hele organisatie verplicht om zich te herdefiniëren, om zich de middelen te verschaffen, om zich kenbaar te maken en om zich te evalueren, wat weliswaar elementair kan lijken, maar nog iedere dag een mentaliteitsevolutie van elk van ons nodig maakt.

Het is in dat kader dat de EMAS-methode bij de FOD Mobiliteit en Vervoer in 2006/2007 werd opgestart door mijn voorganger, Michel DAMAR en dat in juni 2007 de EMAS-certificatie werd behaald.

De nieuwe uitdaging is voortaan: de EMAS-principes meenemen in het hele ECO-beheer van onze werking en in al onze missies met als einddoel : de hernieuwing van de certificering voor de activiteiten gevestigd in het City Atrium en zomogelijk een geleidelijke verruiming van de scope tegen 2010.

Ik wens alle medewerkers van de FOD MV van harte te danken voor hun motivatie en hun inzet bij de realisatie van deze uitdaging die de EMAS-methode vormt. Enkel met ons aller medewerking en inzet kan dit initiatief verder succesvol worden uitgebouwd.

Carole Coune
Voorzitter van het Directiecomité

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

0 - Inleiding

00 - Verantwoordelijkheid

Verklaring van de Voorzitter van het Directiecomité

I – De Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer

I.1. Onze missie

I.2. Onze visie

I.3. Lokalisatie

I.4. Structuur

II – Milieubeleid

III – Voorstelling van het Milieubeheerssysteem (MBS)

III.1. Perimeter van het Milieubeheerssysteem

III.2. De activiteiten van de FOD Mobiliteit en Vervoer

III.3. Structuur en verantwoordelijkheden van het MBS

III.4. Invoering van het MBS

III.5. Opleidingsacties

III.6. Sensibiliserings- en communicatieacties

III.7. De indicatoren van ons milieubeheerssysteem (januari 2006 tot juni 2007)

IV – De directe milieueffecten verbonden met de activiteiten van de FOD Mobiliteit en Vervoer (ecobeheer)

IV.1. Mobiliteit

IV.2. Papierverbruik

IV.3. Watervbruik en watervervuiling

IV.4. Energieverbruik

IV.5. Afvalbeheer

IV.6. Beleid op het gebied van aankopen en duurzame consumptie

V – De effecten en doelstellingen verbonden met de indirecte milieuaspecten van het type « opdracht » en met de rol van de FOD Mobiliteit en Vervoer

V.1. Het leefmilieu in de Opdrachten van de Directoraten-generaal en van de Diensten

V.1.1. Begintoestand bij de FOD

V.1.2. Integratie van het leefmilieu in de Opdrachten

V.1.2.1. Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid (DGMVV)

V.1.2.2. Directoraat-generaal Vervoer te Land (DGVL)

V.1.2.3. Directoraat-generaal Maritiem Vervoer (DGMV)

VI – Begrippen en afkortingen

VII – Validatieverklaring

INLEIDING

Deze Leefmilieuverklaring wordt gepubliceerd in het kader van de registratie van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer (FOD Mobiliteit en Vervoer) in het Europees ecomanagement en auditsysteem EMAS. Die registratie heeft betrekking op de activiteiten en diensten die gelokaliseerd zijn in het gebouw City Atrium, Vooruitgangstraat 56 te 1000 Brussel.

Dit document beschrijft het milieuprogramma van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer voor de periode 2007-2009 en de vorderingen ter zake. Het programma is gebaseerd op de analyse van de gegevens van 2006.

De Milieuverklaring 2007, de eerste in haar soort, wilde alle in dat verband al geleverde inspanningen verduidelijken en beoogde, zoals bepaald in de Europese EMAS-verordening, informatie te verstrekken over de nieuwe milieubeschermingsmaatregelen waartoe de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer zich verbonden heeft.

Onderhavige Leefmilieuverklaring 2008 bevat ook de voortgang van dit proces tot eind 2008 en rapporteert beknopt over de reeds gerealiseerde milieuprestaties.

Deze Leefmilieuverklaring richt zich tot iedereen die zich interesseert voor het registratieproces van ons milieubeheersysteem (MBS) dat conform is aan de EMAS-voorschriften.

VERANTWOORDELIJKHEID

Verklaring van de Voorzitter van het Directiecomité, Michel Damar bij de opstart in 2006 van het MBS bij de FOD MV:

De integratie van het leefmilieu in onze organisatie is een zorg die terug te vinden is in elk van mijn 9 managementdoelstellingen.

1. De uitvoering van de administratieve hervorming doen slagen
2. Stappen ondernemen met het oog op de interne aansluiting bij en deelname aan de verschillende plannen en geselecteerde doelstellingen, dankzij een open en dynamische interne communicatie.
3. De organisatie van de FOD tot de essentie terugbrengen door middelen toe te kennen aan de prioriteiten.
4. De mobiliteit horizontaliseren om het duurzame vervoer op te waarderen.
5. Een toekomstgericht beleid van de vervoersector ontwikkelen.
6. Een sterk netwerk uitbouwen ter ondersteuning van de strategie van de FOD.
7. De relatie tussen de FOD en zijn klanten verbeteren.
8. De rol van de FOD ten opzichte van de mobiliteit en de overheidsbedrijven herpositioneren.
9. De actie van de FOD nog meer integreren in de Europese en internationale context.

Deze doelstellingen lagen in 2007-2008 ten grondslag aan de EMAS-werking binnen de FOD MV. In 2009 zullen hieraan nieuwe accenten worden toegevoegd uit het managementplan van de nieuwe Voorzitter, Carole Coune.

I.1. Onze Missie

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer heeft als missie het voorbereiden en het implementeren van een overlegd federaal mobiliteit- en vervoerbeleid in dienst van de bevolking, de ondernemingen en de economie van het land. Bij de uitvoering van zijn opdracht draagt de FOD zorg voor de veiligheid, het leefmilieu, de concurrentie, de maatschappelijke eisen en de integratie van de verschillende vervoerswijzen te land, ter zee en in de lucht.

Bij de uitoefening van deze unieke rol, waar supranationale, federale, gewestelijke en lokale instanties elkaar ontmoeten, kan de FOD zijn competenties op Europees en internationaal vlak laten gelden, alsook zijn kennis van de sector en zijn deskundigheid op het gebied van veiligheid, reglementering en controle.

I.2. Onze visie

« Door de kwaliteit van ons beheer en ons werk, door de ontwikkeling van onze deskundigheid en de uitwisseling van onze ervaringen, zorgen wij ervoor dat onze FOD een dynamische en efficiënte partner wordt met een sterk imago in het netwerk van al diegenen die zich inzetten voor een betere mobiliteit in dienst van de gebruikers ».

I.3. Lokalisatie

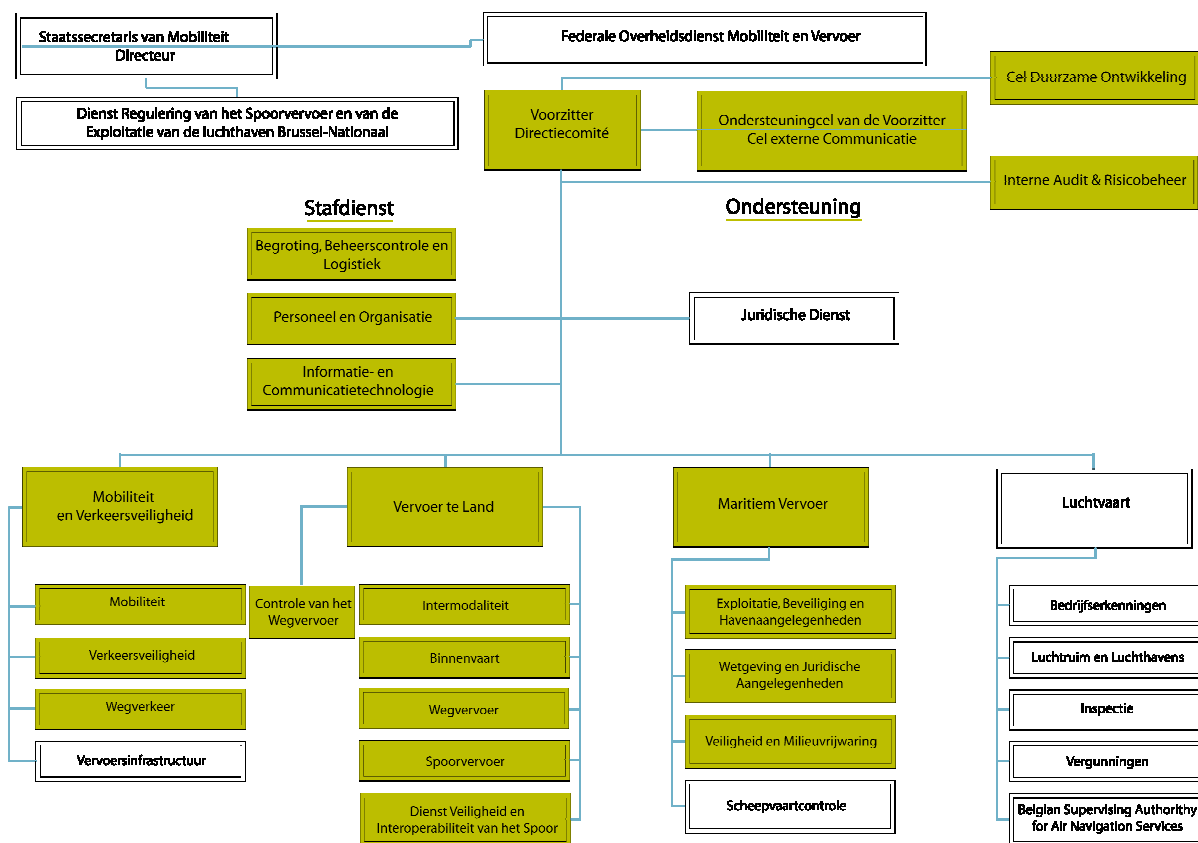
De activiteiten van de FOD Mobiliteit en Vervoer worden uitgeoefend in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in de twee andere Gewesten van het land.

De FOD Mobiliteit en Vervoer is deels of volledig gevestigd in 23 gebouwen waarvan twee hoofdgebouwen in Brussel, die de administratieve- en besluitvormingsdiensten groeperen.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

I.4. Structuur

In het groen de bij EMAS betrokken diensten, zoals beschreven in punt III.1, die gelokaliseerd zijn in het gebouw City Atrium in de Vooruitgangstraat 56 te 1210 Brussel.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

Milieubeleid

Bewust van zijn voorbeeldfunctie, zowel ten opzichte van andere openbare overheden, als van zijn partners en de burgers, heeft de FOD MV zich al sinds meerdere jaren ingezet voor de integratie van de milieucapitaal in het kader van zijn activiteiten en opdrachten.

Zo hebben wij, bij wijze van voorbeeld:

- ❖ in 2002 het federale leefmilieucharter ondertekend en daaropvolgend een ecologisch beheer van onze gebouwen uitgewerkt
- ❖ ons aangesloten bij actie 17 van het tweede federaal plan voor duurzame ontwikkeling (deze actie betreft de voorbeeldrol van de overheid inzake duurzame ontwikkeling), alsook bij andere doelstellingen en acties van dit plan welke een directe link hebben met duurzame mobiliteit
- ❖ in juli 2007 de EMAS certificering behaald voor onze activiteiten in het City Atrium

De EMAS certificering bevestigt dat het door ons opgezet milieubeheersysteem en de ermee gepaard gaande transparante communicatie gebeuren in overeenstemming met het Europees EMAS reglement.

Deze benaderingswijze, die erop gericht is alles in het werk te stellen om op milieugebied een hoog kwaliteitsniveau te verzekeren, gebeurt vrijwillig en past volkomen in onze actie ter verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening aan al onze klanten, zowel intern als extern.

Het Directiecomité heeft beslist deze werkwijze geleidelijk aan uit te breiden tot al onze vestigingsplaatsen.

Vanuit een beleid dat gericht is op het voorkomen van schadelijk gedrag voor het leefmilieu, alsook op een verminderd gebruik van grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen, verbinden wij er ons toe om:

- ❖ de directe impact op het milieu van ons dagelijks functioneren te beperken. Dit houdt onder meer in:
 - voorkomen en verminderen van afval
 - vermindering van het papierverbruik
 - ecologisch consumeren en duurzame aankopen
 - vermindering van het energieverbruik
 - reductie van het waterverbruik
 - uitvoering en permanente aanpassing van het mobiliteitsplan

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

- ❖ over een goed werkende Cel Duurzame Ontwikkeling beschikken
- ❖ de indirecte negatieve gevolgen voor het leefmilieu beperken door een zo ruim mogelijke integratie van preventie en bescherming van het leefmilieu in wetgevende en reglementaire teksten die wij opstellen en waarvoor wij de verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering
- ❖ niet enkel de nadruk te leggen op de controle van de impact en de vermindering van de milieukost, maar ook op het naleven van de reglementeringen, de communicatie met de partners en een constante verbetering van de milieuprestaties.

Ten einde ons toe te laten dit beleid te concretiseren, zullen onze objectieven en ons programma jaarlijks geëvalueerd worden en medegedeeld aan het geheel van ons personeel, onze partners en het publiek.

Het Directiecomité

4 september 2008

III.1. Perimeter van het MBS

De FOD Mobiliteit en Vervoer heeft een MBS ingevoerd dat beantwoordt aan de eisen van de Europese EMAS-verordening nr761/2001 (gewijzigd door verordening 196/2006) betreffende de activiteiten en diensten die gelokaliseerd zijn op de site van het City Atrium, Vooruitgangstraat 56 te 1210 Brussel, code NACE 84.11.

Dat dynamisch milieubeheerssysteem heeft betrekking op alle activiteiten van het DG Mobiliteit en Verkeersveiligheid, DG Vervoer te Land, DG Maritiem Vervoer, alsook op de staf- en ondersteuningsdiensten en andere diensten (ICT, P&O, Budgetcontrole & Logistiek, Sociale Dienst), met inbegrip van de ondersteuningscel van de Voorzitter van het Directiecomité, de Cel Externe Communicatie en de Cel Duurzame Ontwikkeling, uitgeoefend in de besluitvormende hoofdzetel, het Gebouw City Atrium.

Hoewel er ook voorheen geen twijfel over was dat deze in een ander gebouw gevestigde dienst binnen de perimeter van het EMAS-systeem viel, dient gesignaleerd dat de Interne Audit in de loop van 2008 zijn intrek nam in de besluitvormende hoofdzetel.

Het milieumanagement is van toepassing op alle domeinen waarop de acties van de medewerkers van de FOD Mobiliteit en Vervoer een impact hebben of controle uitoefenen.

Het toepassingsgebied van het MBS omvat ongeveer 775 voltijdse equivalenten (VTE); bovendien dient rekening gehouden met de vrijwel permanente aanwezigheid van +- 25 externe medewerkers. Het gebouw City Atrium, gelegen in de Vooruitgangstraat 56, wordt volledig ingenomen door ambtenaren van de FOD Mobiliteit en Vervoer + de genoemde externe medewerkers. Het geheel vertegenwoordigt een oppervlakte van meer dan 25.000 m².

Het personeel is gespreid over negen verdiepingen. De ruimten worden voornamelijk ingenomen door kantoren en vergaderzalen. Het City Atrium beschikt over een cafetaria, een schoonmaakdienst en een reprografiedienst.

Het gebouw telt ook een ondergrondse verdieping. De bewaakte parking met 96 autoparkeerplaatsen en een fietsstalling bevindt zich deels onder het gedeelte van het gebouw dat dient voor de huisvesting van de FOD Economie.

III.2. De activiteiten van de FOD Mobiliteit en Vervoer

De activiteiten van de FOD M&V die in aanmerking komen voor het MBS kunnen in twee delen onderverdeeld worden:

- enerzijds het ecologische beheer van het gebouw en de logistieke en administratieve activiteiten, hierna Ecobeheer genoemd, en,
- anderzijds de activiteiten die deelnemen aan de voorbereiding en de implementatie van het mobiliteits- en vervoerbeleid, hierna Opdrachten genoemd.

De eerste zijn vervat in de omkaderingsdiensten « ICT », « Personeel & Organisatie » en « Begroting, Budgetcontrole en Logistiek ».

De activiteiten m.b.t. de Opdrachten worden uitgeoefend door de Ondersteuningscel van de Voorzitter van het Directiecomité en de drie al genoemde directoraten-generaal: DG Mobiliteit en Verkeersveiligheid, DG Vervoer te Land, DG Maritiem Vervoer.

De Cellen Externe Communicatie en Duurzame Ontwikkeling en de Interne Audit komen tussenbeide in de beide activiteitentypes.

III.3. Structuur en verantwoordelijkheden van het MBS

De structuur, de werking en de verantwoordelijkheden betreffende het MBS worden beschreven in het « Handboek Milieubeheer van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer in het kader van EMAS ». Het handboek en de bijhorende documenten (procedures, registers, goede praktijken) kunnen worden geraadpleegd via het intranet.

De verantwoordelijkheid voor het milieumanagement van de FOD Mobiliteit en Vervoer ligt bij het Directiecomité, dat ervoor zorgt dat alle medewerkers betrokken worden bij dit initiatief.

Het Directiecomité heeft twee milieuverantwoordelijken aangesteld:

- De Milieuverantwoordelijke^{ecobeheer}: voor de coördinatie van het ecologische beheer van het gebouw en van de logistieke en administratieve activiteiten
- De Milieuverantwoordelijke^{opdrachten}: voor de coördinatie van de integratie van het leefmilieu bij de opdrachten van de FOD .

De milieuverantwoordelijken zijn belast met de coördinatie van de verschillende acties die gericht zijn op een vermindering van de effecten van de activiteiten en missies op het leefmilieu, en met de opvolging en de controle van de resultaten.

De milieuverantwoordelijken rapporteren aan de Cel Duurzame Ontwikkeling. Die Cel is belast met de interne dynamiek die nodig is voor de realisatie van de milieuprogramma's. De Cel Duurzame Ontwikkeling is samengesteld uit de vertegenwoordiger van de Minister of Staatssecretaris van Mobiliteit, de Voorzitter van het Directiecomité, de verantwoordelijke van de Logistieke Dienst, een vertegenwoordiger van de Ondersteuningscel van de Voorzitter van het Directiecomité, de Milieuverantwoordelijke^{Opdrachten}, de Milieuverantwoordelijke^{ecobeheer}, een vertegenwoordiger van de Omkaderingsdienst Budgetcontrole, een Communicatie-verantwoordelijke, een Secretaris en een Coördinator die het voorzitterschap waarneemt.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

III.4. Invoering van het MBS

De FOD Mobiliteit en Vervoer voert een actief milieubeleid dat de medewerkers wil verantwoordelijk maken en hen wil uitnodigen om bij te dragen aan het milieumanagement volgens de EMAS-richtlijnen.

Vóór de invoering van een intern milieubeheerssysteem in onze opdrachten en activiteiten, heeft de FOD Mobiliteit en Vervoer een aantal etappes doorlopen. Wij hebben een inventaris opgemaakt van de bestaande impact op het leefmilieu, onze milieudoelstellingen gedefinieerd, actieplannen opgesteld en implementatieprocedures uitgewerkt. We hebben middelen aangewend om onze doelstellingen te bereiken door het definiëren van de verantwoordelijkheden, een geïntegreerde communicatie, opleidingen en de definiëring van goede milieupraktijken. Die goede praktijken werden gedefinieerd voor 16 verschillende operationele eenheden, alsook voor de beheerders van de DG. Wij hebben opvolgings- en controleprocedures uitgewerkt. Wij hebben onze verbintenissen en onze resultaten kenbaar gemaakt aan de buitenwereld.

Bovendien blijven wij inspanningen leveren om onze milieuprestaties te verbeteren.

In een eerste fase wordt alle aandacht gericht op de besluitvormende zetel. De andere activiteitsites zullen geleidelijk aan in het MBS worden geïntegreerd.

III.5. Opleidingsacties

De opleidingen in het kader van het MBS (Milieubeheerssysteem) zijn één van de geprivilegieerde vectoren om de medewerkers te helpen bij de integratie van het milieubeheerssysteem in hun dagelijks werk.

Sinds de opstart van het MBS in 2006 werden 2 opleidingstypes georganiseerd of voortgezet waaraan 185 personen hebben deelgenomen.

Tijdens de maand juli 2006 werden twee opleidingssessies van 3 dagen (voor Nederlandstaligen en Franstaligen) georganiseerd om de FOD Mobiliteit en Vervoer vertrouwd te maken met de eisen van een MBS. De bedoeling was aan de pas bij het proces betrokken medewerkers de mogelijkheid te bieden om meer kennis te verwerven over het systeem.

Op het gebied van ECObeheer werden diverse « technische » opleidingen gegeven. Die hadden tot doel de medewerkers op het terrein te sensibiliseren voor de concrete integratie van het leefmilieu in hun dagelijkse werkzaamheden. Dat waren korte vergaderingen van de teams met de VER^{ecobeheer} waarop voorgestelde goede praktijken werden uiteengezet en besproken. Die vergaderingen werden georganiseerd met de teams van de schoonmaak, het onderhoud, techniek, cafetaria en economaat.

In 2007 werden er 2 opleidingsdagen (1 voor Nederlandstaligen en 1 voor Franstaligen) georganiseerd om alle nieuwe personeelsleden van de FOD, die betrokken zijn bij de werking van EMAS, vertrouwd te maken met de eisen van het MBS.

Enkele bij het EMAS-gebeuren direct betrokken medewerkers hebben in 2007 en 2008 externe, gecertificeerde, opleidingen gevolgd over milieubeheerssysteem en milieu-audit. Ook werd door verscheidene leden van de EMAS-équipe deelgenomen aan externe symposia over gerelateerde onderwerpen. In 2009 zullen nieuwe medewerkers binnen de EMAS-équipe de kans krijgen een MBS-opleiding te volgen.

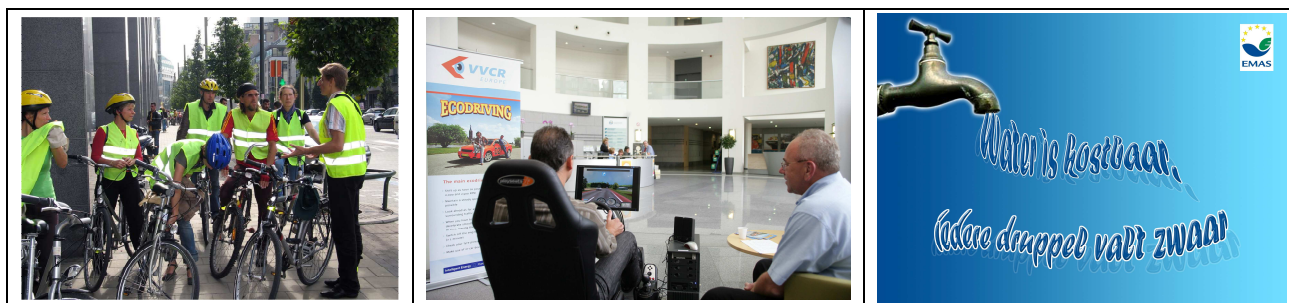
Enkel de laatste elektronische versie is geldig

In 2008 werd ook een bijzondere vorm van intensieve interne opleiding verstrekt door oudere en nieuwere leden van de EMAS-équipe onderling, meer bepaald om tot een overzichtelijkere en efficiëntere rapportage en opvolging op het gebied van ECObeheer te komen. Extra aandacht ging ook naar interne en externe vorming inzake EMAS-Communicatie.

Ook waren er in 2007 en 2008 verscheidene vormingen onder de noemer "Middagen van de Mobiliteit", opengesteld voor alle werknemers van de FOD; hierbij kwamen diverse leefmilieugebonden onderwerpen aan bod over uiteenlopende onderwerpen zoals: duurzame mobiliteit, de eindigheid van de fossiele brandstoffen, de Kyoto-verplichtingen inzake transport; internalisering van de externe kosten van het transport; eco-profiel van de woon-werkverplaatsingen, preventie van het afvalbeheer, waterverbruik, duurzame aankopen en berekenen van de ecologische voetafdruk. N.a.v. de Week van de Duurzame Ontwikkeling werden deze Middagen van de Mobiliteit zowel in 2007 als in 2008 ook te baat genomen voor sensibiliserende filmsessies die openstonden voor alle medewerkers.

Qua duurzame mobiliteit waren er daarnaast ook de specifieke opleidingen gericht op een gedragswijziging van de medewerkers, in het bijzonder een opleiding in "ecodriving" en een opleiding in het gebruik van de fiets in de stad. De opleiding zuinig rijden (ecodriving), werd georganiseerd voor de medewerkers van de FOD, die zich voor hun werk vaak met de auto moeten verplaatsen. In 2008 werd n.a.v. de Week van de Duurzame Ontwikkeling gedurende 2 dagen aan de medewerkers de mogelijkheid geboden om een meer ecologische rijstijl uit te testen op een elektronische rijnsimulator. De opleidingen « fietsen in de stad » van 2006 en 2007 gelden als een primeur voor onze FOD. Daarbij werd het gebruik van de fiets in de stad gestimuleerd, zowel voor het woon/werkverkeer als voor dienstverplaatsingen. Zowel de cursus "ecodriving" als de cursus "fietsen in de stad" zullen in 2009 herhaald worden voor specifieke doelgroepen onder de medewerkers.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

III.6. Sensibiliserings- en communicatieacties

Communicatie op het vlak van het leefmilieu is een cruciaal punt in een vrijwillige benadering. Het is van essentieel belang om, zowel intern als extern, duidelijk te maken dat we een systeem hebben ingevoerd dat aan de FOD Mobiliteit en Vervoer de mogelijkheid moet bieden zijn impact op het leefmilieu te voorkomen en te beheersen.

De hoeksteen van de externe EMAS-communicatie is de jaarlijks bijgewerkte Leefmilieuverklaring. Elk jaar zal deze aan iedereen die dat wil, informatie verstrekken over de evolutie van het MBS. Die milieuverklaring en de bijhorende relevante documenten worden online beschikbaar gesteld op www.mobilit.fgov.be. Daarnaast worden voor zowel interne als externe communicatie nog andere specifieke kanalen gebruikt.

Interne sensibilisering en communicatie

Intern zorgt het EMAS-team voor de verspreiding van de informatie enerzijds en, anderzijds, voor het inzamelen van de response erop met het oog op de evaluatie van de sensibiliserings- en communicatieacties.

Sinds januari 2008 is er in elke editie van het personeelsblad, FORUMobilit, een EMAS-pagina gecreëerd waarop alle EMAS-nieuws terug te vinden is. Daarnaast moet de EMAS-intranetpagina een gebruiksvriendelijk instrument worden, waar iedereen intern de antwoorden kan vinden op zijn/haar vragen over ons milieubeheersysteem (MBS).

Verder wordt regelmatig informatie via een algemeen mailingsysteem verstuurd onder de naam van “EMAStarget” naar alle medewerkers om de goede praktijken en andere acties kenbaar te maken.

In 2007 werd een deur-aan-deur opiniepeiling gehouden bij het personeel van City Atrium, die als basis heeft gediend voor het opstellen van een “weerkaart” waarbij de milieucontext binnen het gebouw van City Atrium werd getoond. De medewerkers die op die site werkzaam zijn, hebben de gelegenheid gehad om hun mening te geven (responspercentage 83%) over een aantal aspecten van het milieubeheer van het gebouw. De resultaten daarvan toonden de algemene tendensen betreffende hun tevredenheid over de afvalsortering, het papierverbruik, de verwarming, de verlichting, de vermindering en controle van het omgevingsgeluid, de ventilatie van de kantoren...

Eveneens in de loop van 2007 werd in het kader van de afvalreductie overgegaan tot de verdeling onder het personeel van porseleinen koffiebekers. Voor diverse aspecten van ECObeheer werden sensibiliserende acties gevoerd in het City Atrium. Een succesvol initiatief qua sensibilisering en communicatie was ook de Week van de Duurzame Ontwikkeling.

In 2008 werd opnieuw aan iedere werknemer een Leefmilieu-enquête in het kader van EMAS bezorgd. Daaruit bleek dat er nog werk aan de winkel is, maar er toch een positieve perceptie is van het EMAS-beleid in onze FOD, in het bijzonder m.b.t. het sorteren van het afval in onze gebouwen en het woon-werkverkeer. De resultaten van deze enquête werden in het personeelsblad, FORUMobilit, gepubliceerd.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

In juli 2008 werd de zomercampagne gelanceerd om het EMAS-logo nog beter bekend te maken bij onze werknemers. Aan de hand van ludieke affiches overal in het gebouw werden de werknemers geïnformeerd en gesensibiliseerd over EMAS.

Daarnaast wil onze FOD zich engageren om alle collega's lid te laten worden van onze Fietscommunity. Deze community bundelt een aantal werknemers, die de fiets gebruiken op de weg van en naar het werk en telt ondertussen al 35 leden.

In oktober 2008 was er voor de 4de keer de Week van de Duurzame Ontwikkeling. Net zoals de vorige jaren werden verschillende activiteiten voorgesteld (debat, workshop, filmvoorstelling, etc.). Die moeten de medewerkers van onze FOD op een actieve manier sensibiliseren voor de wijze waarop ze het leefmilieu concreet kunnen integreren in hun dagelijks leven. In dit kader heeft de FOD op 2 dagen een rij simulator in ons gebouw geplaatst, waarop alle federale ambtenaren uitgenodigd werden om "Het Nieuwe Rijden" eens uit te testen.

In juni 2008 werd er automatisch onder elk mailbericht volgende informatie geplaatst: "Denk aan het milieu vooraleer je dit bericht of de bijlagen print." Met dit zinnetje willen we dat onze werknemers en onze externe correspondenten even nadenken over het nut van het al dan niet printen van hun mails.

Maandelijks werden dus nieuwe acties gevoerd via diverse kanalen: via e-mail met Target-berichten, via affiches in de hall, in de gangen en ad valvas. De onderwerpen varieerden van energiebesparing en duurzame mobiliteit tot voedselverspilling en papierbesparing via printbeleid.

Bijzondere vermelding verdient de geslaagde communicatie rond afvalreductie n.a.v. het vervangen van plastic bekertjes door een EMAS-koffiebeker en een EMAS-glas: deze toch ingrijpende maatregel werd daardoor bijzonder goed onthaald.

Diverse acties waren ook gericht op het personeel FOD MV tewerkgesteld op andere sites (energiebesparing, Eco-driving, printbeleid, Target-berichten goede praktijken, Friday Bikeday, enz).

Aan het personeel werden ook "30 acties om de dagelijkse impact op het leefmilieu te verminderen" meegedeeld; een herhaling hiervan is gepland voor begin 2009 in de vorm van een EMAS-Targetbericht. De diensthoofden en projectbeheerders EMAS-opdrachten kregen 3 basisregels mee om bij de realisatie van hun doelstellingen de impact van het leefmilieu zo gering mogelijk te houden. Een herhaling van deze specifieke sensibilisering is gepland voor 2009.

Tot slot kan iedereen, die bijkomende informatie wenst, of wie vragen wil stellen, zich via het e-mailadres: emas@mobiliteit.fgov.be wenden tot de milieuverantwoordelijken, die een passend antwoord zullen trachten te geven.

Dit mailadres fungeert ook als aanspreekpunt voor het klachtenbeleid.

Externe Communicatie

N.a.v. de vernieuwde samenstelling van het Directiecomité, werd in alle openbare ruimten van het City Atrium (35-tal) het vernieuwde, door de leden van het DC ondertekende EMAS-charter "Leefmilieubeleid" opgehangen.

Daarnaast waren 11 significante momenten van externe communicatie m.b.t. EMAS-gerelateerde onderwerpen:

- 9 projecten uit het luik EMAS-Opdrachten waren het onderwerp van een perscommuniqué en publicatie in de NEWSLETTER
- 1 perscommuniqué en publicatie in de NEWSLETTER betrof het behalen van de nominatie voor België voor de European EMAS AWARD op voordracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 20.11.2008;

De NEWSLETTER kan worden geconsulteerd op de website van de FOD MV: www.mobilit.fgov.be

In juli 2008 werd het interview met de EMAS-coördinatrice en de Coördinator EMAS-reglementering over de stand van zaken van de certificatie in onze FOD gepubliceerd op www.duurzame-info.be van POD DO.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

III.7. De indicatoren van ons MBS

A. Vanaf januari 2006 tot juni 2007

- Aantal opleidingsuren van het personeel: 953 uren
- Aantal vastgestelde milieuovertredingen: 72
- Aantal verholpen milieuovertredingen: 72
- Aantal vergaderingen van de Cel Duurzame Ontwikkeling: 4 vergaderingen
- Aantal milieuacties van het ecobeheeractieprogramma: 116 acties
- Aantal milieuacties van het ecobeheeractieprogramma die al werden uitgevoerd op 31 maart 2007: 43 acties
- Aantal milieuacties van het actieprogramma Opdrachten: 35 acties
- % van het personeel dat heeft deelgenomen aan de opiniepeiling over het leefmilieu - "weerkaart": 83 %

B. Vanaf juli 2007 tot december 2008

- Aantal opleidingsuren van het personeel: 763 uren
- Aantal vastgestelde milieuovertredingen: 62
- Aantal verholpen milieuovertredingen: 62
- Aantal vergaderingen van de Cel Duurzame Ontwikkeling: 6 vergaderingen
- Aantal milieuacties van het ecobeheeractieprogramma: 94 acties voor 19 indicatoren
- Aantal milieuacties van het ecobeheeractieprogramma die waren uitgevoerd eind november 2008: 76 acties voor 19 indicatoren
- Aantal milieuacties van het actieprogramma Opdrachten: 34 acties (1 van de 35 is volledig afgerond)
- % van het personeel dat kon kennis nemen van de resultaten van de opiniepeiling over het leefmilieu - "weerkaart" via FORUMOBILIT: 100 %

IV De directe milieueffecten verbonden met de activiteiten van de FOD Mobiliteit en Vervoer (ecobeheer)

In het kader van de invoering van het Milieubeheerssysteem op basis van de EMAS-verordening, is de FOD Mobiliteit en Vervoer overgegaan tot een grondige analyse van al de effecten op het milieu van de activiteiten die verbonden zijn met het beheer van zijn gebouw en zijn logistieke en administratieve activiteiten die gelokaliseerd zijn in het gebouw CITY ATRIUM. Daarbij werd bepaald welke beheersimpact de FOD heeft. Alle activiteiten van de FOD werden overlopen en de overeenstemmende effecten werden opgelijst. Voor elk effect werd een beoordeling uitgevoerd op basis van de volgende zes criteria:

- De verschillende materies en de aangewende middelen
- De geldende milieuwetgeving en het beleid betreffende duurzame ontwikkeling
- De vigerende goede of slechte milieupraktijken
- De mening van de medewerkers
- Het belang van de impact op het milieu
- De beheersimpact van de FOD

Die oefening heeft het mogelijk gemaakt om de relevante milieueffecten van het type « ecobeheer » die hierna worden beschreven, te onderscheiden. De FOD M&V heeft eveneens de overeenstemming met de wetgeving gecontroleerd, de non-conformiteiten geïdentificeerd en oplossingen toegepast.

De voortgang ter zake wordt per kwartaal gevolgd aan de hand van KPI's; onderstaande tabel geeft en overzicht van de vorderingen geboekt in de periode 2006-2008 voor de aspecten mobiliteit, papierverbruik, waterverbruik & watervervuiling, energieverbruik, afvalbeheer en duurzame aankopen. De overzichtstabel wordt gevolgd door een toelichting per topic.

IV.1. Mobiliteit

De mobiliteit werd behandeld vanuit 4 invalshoeken:

- De woon-werkverplaatsingen
- De dienstverplaatsingen in Brussel
- De dienstverplaatsingen in België
- De dienstverplaatsingen in het buitenland.
-

IV.1.1. Evolutie ten opzichte van de begintoestand

a) Voor de woon-werkverplaatsingen heeft de FOD een vervoerplan opgesteld, zoals voorzien in de omzendbrief van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor bedrijven met minimum 200 personen. Uit een enquête die in 2005 werd gehouden bij medewerkers van City Atrium is gebleken dat 91% van het personeel gebruik maakt van het openbaar vervoer. De centralisatie van een groot aantal diensten in het gebouw City Atrium is namelijk gunstig voor de toegankelijkheid via het openbaar vervoer aangeboden door de MIVB, De Lijn, TEC en de NMBS. Het talrijke publiek dat gebruik maakt van de diensten die georganiseerd worden in het gebouw City Atrium, bvb. de dienst DIV voor de inschrijving van voertuigen, kan een online wegbeschrijving vinden op de internetsite www.mobilit.fgov.be. In 2008 werden ook gegevens m.b.t. de bereikbaarheid per fiets van het gebouw City Atrium toegevoegd op het briefpapier en bovengemelde website.

De FOD beschikt over 96 plaatsen in een gemeenschappelijke parking met 208 parkeerplaatsen. Dat is een groot aantal parkeerplaatsen minder dan de 365 plaatsen die aanvankelijk door de eigenaar van het gebouw waren voorzien.

b) De verplaatsingen in Brussel geschieden via het net van het openbaar stadsvervoer, en, indien mogelijk, door gebruik te maken van de 8 beschikbare dienstfietsen.

c) De verplaatsingen voor de andere opdrachten in België gebeuren, bij voorkeur, met het openbaar vervoer. Wanneer gebruik wordt gemaakt van een dienstwagen, moet dat gerechtvaardigd worden.

Bij de start in 2006 waren er 154 dienstvoertuigen; die worden voornamelijk gebruikt door de verschillende inspectie- en controlediensten. Sommige van die voertuigen waren oud en aan vervanging toe. In 2006 hebben die voertuigen het equivalent van 2 350 591 km afgelegd, en 17398 liter brandstof verbruikt. Voor elke verplaatsing in België of in het buitenland met een dienstvoertuig, worden de gegevens betreffende de identificatie van de verplaatsingen in het kader van het werk, het aantal afgelegde kilometers, het gebruikte voertuig en het brandstofverbruik alsook de hoeveelheid geproduceerde CO₂ opgetekend.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

In de loop van 2007 en 2008 werd het aantal dienstvoertuigen licht teruggeschroefd. Sinds een tweetal jaren is het technisch beheer van het wagenpark nl. aan de technische cel van de Dienst Logistiek toevertrouwd die strikt volgens EMAS-voorschriften werkt. Er is op voorstel van deze dienst door het Directiecomité beslist ieder jaar één zesde van het wagenpark te vernieuwen en te vergroenen. Daarom wordt steeds voor de wagens met kleinere cilinderinhoud en lagere emissies gekozen. Het zal nog een aantal jaren duren om de erfenis van het verleden, zijnde een aantal wagens met erg vervuilende karakteristieken, door milieuvriendelijker wagens te vervangen. De dienst Logistiek heeft een aanzienlijke kredietoverdracht naar de respectievelijke Directoraten-generaal gedaan om die doelstelling te realiseren. Wat het gebruik van de wagens zelf betreft, is elk Directoraat-generaal nl. voor zijn eigen wagens verantwoordelijk.

Logistiek heeft ook een eigen wagenpark dat ter beschikking van iedereen wordt gesteld. Telkens wanneer er een wagen wordt gevraagd, moet de betrokkene attesteren dat er geen valabel openbaar vervoer alternatief voorhanden is.

In 2007 werd een hybride wagen (Honda Civic) aangekocht voor het gebruik in het Brusselse stadsverkeer.

Vrijwel alle wagens met aanzienlijke cilinderinhoud zijn intussen door lage-emissievoertuigen vervangen.

d) De dienstverplaatsingen naar het buitenland gebeuren bij voorkeur met de trein. Er kunnen echter ook andere vervoermiddelen (vliegtuig of wagen) worden gebruikt onder welbepaalde voorwaarden en naargelang van de duur van het traject en de werkuren. Internationale verplaatsingen met het vliegtuig zijn gerechtvaardigd wanneer het om een verplaatsing van minimum 600 km gaat of wanneer de af te leggen afstand van deur tot deur meer dan 50 % van de tijd bedraagt.

IV.1.2. Doelstellingen

- Zich op een andere manier verplaatsen om het individuele gebruik van de wagen te verminderen en bijgevolg ook de milieueffecten daarvan, vooral de CO₂;
- Alternatieve verplaatsingen stimuleren ten opzichte van gemotoriseerde vervoermiddelen.

IV.1.3. Targets

- Het percentage van de personen dat zich met het openbaar vervoer verplaatst op 91 % handhaven
- Het brandstofverbruik/km/dienstvoertuig cumulatief verminderen met respectievelijk 5, 10 en 20 % in 2007, 2008 en 2009 ten opzichte van 2006
- De CO₂-emissies als gevolg van de verplaatsingen naar het buitenland met het vliegtuig verminderen met respectievelijk 5, 10 en 20 % in 2007, 2008 en 2009 ten opzichte van 2006

IV.1.4. Indicatoren

- Aantal woon-werkverplaatsingen met het openbaar vervoer
- Vermindering van de hoeveelheid benzine of diesel/km per dienstvoertuig
- Vermindering van de CO₂-emissies/km voor de verplaatsingen naar het buitenland

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

IV.1.5. Reeds gerealiseerde acties van een totaal van 17 geplande acties – beknopt overzicht:

- Invoering van het bedrijfsvervoerplan
 - Vergroening van het eigen wagenpark
 - Lichte reductie van het eigen wagenpark
 - Onderhoud bij merk-concessionaris van de eigen wagens conform advies interne audit
 - Verwijdering gevaarlijke onderhoudsproducten dienstvoertuigen
 - Organisatie van opleidingen in milieuvriendelijker rijden voor bepaalde doelgroepen onder het personeel
 - Gelegenheid tot test ECO-driving op rijnsimulator voor alle werknemers City Atrium
 - Monitoren van de CO₂ – emissies voor de opdrachten in het buitenland m.h.o.o. de beperking ervan
 - Stringentere voorwaarden voor vliegreizen bij buitenlandse verplaatsingen
 - Aankoop van 12 dienstfietsen, waarvan 6 voor het City Atrium;
 - 2 Opleidingen "Fietsen in de stad";
- Begin 2008 werd het aantal parkeerplaatsen voor fietsen in de bewaakte ondergrondse parkeergarage van 16 naar 26 opgetrokken.

Resultaten qua brandstofverbruik dienstvoertuigen

Het brandstofverbruik werd van 8,09 liter/100 km in 2006 naar 7,30 liter/100km teruggeschroefd in 2007 en tegen eind 2008 op 6,84liter/100km gebracht, dit komt neer op een significante reductie met 15,45 % van het brandstofverbruik. De target van een reductie met 10% werd ruimschoots overtroffen.

Dienstvoertuigen	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	---	8,09	7,68	7,28
Brandstofverbruik in liter/100 Km	--	8,09	7,30	6,84

Resultaten qua CO2-uitstoot buitenlandse missies

In 2007 en 2008 is het aantal dienstverplaatsingen voor buitenlandse missies aanzienlijk toegenomen. Dit heeft rechtstreeks te maken met de groeiende internationale rol van de FOD MV nu een toenemend aantal transportdossiers op het niveau van internationale fora en instellingen behandeld wordt (EU, UNECE, IMO, IATA, etc.)

Het percentage van deze verplaatsingen dat per vliegtuig werd afgelegd is evenwel bewust teruggeschroefd ten gunste van treinreizen omwille van de omvang van de CO2-uitstoot van verplaatsingen per vliegtuig. Zodra de federale overheid zou beslissen om de eigen CO2-uitstoot te compenseren, zal de FOD MV hierin het voortouw nemen.

CO2-emissies Buitenl. Missies		2006	2007	2008
Doelstelling		0,5214	0,4954	0,4693
Kg CO2/Km		0,5214	0,5353	0,6410

IV.2. Papierverbruik

Het beheer van het papierverbruik binnen een administratie vormt een bijzondere uitdaging in het kader van het MBS. Het is niet altijd gemakkelijk om het papierverbruik te doen dalen omwille van de wettelijke en reglementaire bepalingen die de verspreiding van sommige informatie in een paperversie verplicht maken. Ook de dagelijkse gewoonte om alles op papier af te drukken of om persartikelen en andere documenten te kopiëren vormt een grote milieuhinder. Bij de FOD M&V hebben we toch enkele belangrijke acties gedefinieerd om het papierverbruik te verminderen (wijziging van de arbeidsprocessen) en lang verworven gewoontes te veranderen. Daarenboven wordt voortaan bijvoorbeeld papier met het ecolabel gebruikt, terwijl dat tevoren niet gebruikelijk was.

In de loop van 2008 werd inzake papierverbruik een aanzienlijke daling gerealiseerd door diverse initiatieven van e-government (dematerialisatie van de diensten) en een bewuster printbeleid:

IV.2.1. Begintoestand

De toestand in 2006 stemt overeen met een papierverbruik van ongeveer 8 418 000 A4-bladen en 67.088 A3-bladen, wat neerkomt op 59,55 kg papier per medewerker naar rato van 11.828 bladen papier per medewerker per jaar. Sinds 2006 beantwoordt het papier aan de richtlijnen van de gids voor duurzame aankopen (chloorvrij gebleekt papier, met het Nordic Swan label en product van een programma voor duurzaam bosbeheer).

Van de 775 medewerkers die werkzaam zijn in het gebouw City Atrium, maken slechts 52 personen, of 6,7 %, niet systematisch gebruik van papier in het kader van hun activiteiten. De FOD richt zijn beheersacties om het papierverbruik te verminderen bijgevolg tot de 723 overige medewerkers. De

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

dematerialisatie van de diensten, die sinds 2007 al geldt voor de persartikelen bijvoorbeeld, zal worden uitgebreid naar de verspreiding van dienstnota's via het intranet. De inschrijvingen van voertuigen geschieden al via het Internet voor diegenen die dat vragen.

IV.2.2. Doelstelling

- De hoeveelheid aangekocht papier per medewerker verminderen

IV.2.3. Targets

- Het papierverbruik per medewerker verminderen om respectievelijk 10, 15 en 20 % minder te verbruiken in 2007, 2008 en 2009 ten opzichte van 2006;
- Het aantal fotokopieën per medewerker verminderen met respectievelijk 5, 10, en 15 % in 2007, 2008 en 2009 ten opzichte van 2006;

IV.2.4. Indicatoren

- Gebruikte hoeveelheid papier in kg per medewerker
- Aantal fotokopieën per medewerker

IV.2.5. Reeds gerealiseerde acties van een totaal van 16 geplande acties (2007 / 2008)

- Door persartikelen sinds 2007 via intranet ter beschikking te stellen in plaats van op papier worden jaarlijks 370 000 pagina's bespaard;
- Door de informatie van de dienst Uitzonderlijk Vervoer sinds 2008 elektronisch te verspreiden worden min. 250.000 vellen bespaard op jaarbasis
- Door de Newsletter sinds 2008 elektronisch te verspreiden wordt eveneens een grote hoeveelheid papier bezuinigd

Voorts:

- Alle dienstnota's en mededelingen sociale dienst worden zoveel mogelijk elektronisch verspreid
- Het elektronisch Staatsblad wordt niet langer afgeprint voor verspreiding;
- Jaarplannen worden maximaal op het intranet gezet
- In 2008 werd een opportuniteitstest ingevoerd voor interne en externe verzendingen op papier
- Door de introductie in december 2008 van elektronische wenskaarten voor Nieuwjaar 2009 vervult de FOD MV haar voorbeeldfunctie ter zake
- Tot de grootste successen van de FOD MV behoort ongetwijfeld WEB-DIV waardoor – na een dynamische start in 2007 - eind 2008 reeds 55% van de 774.000 aanvragen voor nummerplaten voor dat jaar online gebeurde; dit heeft een niet te onderschatten positieve impact op het papierverbruik bij de eigen diensten en het vermijden van nodeloze mobiliteit en papierverbruik bij de DIV-cliënteel; De FOD MV is hiermee een pionier van e-government.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

Andere gerealiseerde acties inzake papierreductie:

- Instructies om zoveel mogelijk recto/verso af te drukken;
- Boodschap bij elk mailbericht om niet nodeloos af te printen;
- Inventaris voor de vervanging van de fotokopieertoestellen door multiservertoestellen; een reeks toestellen werden vernieuwd of niet vervangen;

Resultaat van de diverse sensibiliserings- en rationaliseringsacties:

Het papierverbruik per medewerker is sinds 2005 met 24,66% gedaald, mede door een reductie van het aantal fotokopies per medewerker met 26,38 % sinds 2006. De doelstellingen werden tot nog toe ruimschoots overtroffen.

Dit beleid wordt in 2009 voortgezet; het is onder meer de bedoeling via ICT-programmering van de gemeenschappelijke printers het printbeleid verder bij te sturen met een automatische recto-verso-instelling. Daarnaast wordt overwogen het personeelsblad FORUMOBILIT nog slechts in beperkte mate in gedrukte vorm ter beschikking te stellen.

Het is slechts in de mate dat het printbeleid verder wordt bijgestuurd, de sensibilisering wordt volgehouden en nieuwe initiatieven qua e-government worden ontplooid dat een verdere reductie van het papierverbruik mogelijk is.

	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	58,51	55,58	52,66	49,73
papieraankopen/ medewerker	58,51	57,11	58,03	44,08
	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	---	5.352,95	5.085,30	4.817,65
Aantal fotokopies / medewerker	---	5.352,95	4.810,47	3.940,79

IV.3. Waterverbruik en watervervuiling

IV.3.1. Begintoestand

Ons waterverbruik komt hoofdzakelijk voort uit de sanitaire installaties, de schoonmaak van het gebouw, de activiteiten van de cafetaria en van het airconditioningsysteem. Er wordt extra aandacht besteed aan het voorkomen en controleren van lekken. Onze FOD heeft in het verleden namelijk te maken gehad met aanzienlijke waterlekken in de gebouwen die ze voorheen bezette.

De FOD Mobiliteit en Vervoer is sinds april 2005 in een nieuw gebouw gehuisvest. Een aantal uitrustingen voor een zuiniger waterverbruik (bijvoorbeeld: kranen voor urinoirs) waren al aanwezig toen het gebouw werd betrokken. Dat betekent dat de FOD Mobiliteit en Vervoer in 2006, met een jaarlijks waterverbruik van 6.104m³/jaar, of 7,88 m³/medewerker, zich onder het gemiddelde waterverbruik in gelijkaardige gebouwen bevindt.

IV.3.2. Doelstelling

Het waterverbruik en de lozingen van afvalwater per medewerker verminderen;

IV.3.3. Target

Het waterverbruik/medewerker verminderen met respectievelijk 5 en 10 % in 2007 en 2008 ten opzichte van 2006

IV.3.4. Indicatoren

Waterverbruik in m³/medewerker

IV.3.5. Reeds gerealiseerde acties van een totaal van 16 geplande acties

Vermindering van het verbruik

- Sproei-installatie tuin buiten dienst gezet
- Plaatsing van wc-spoelbakken met dubbele knop
- Opleiding om minder water te verbruiken

Vermindering van de lozing van afvalwater

- Plaatsing van een ontvetter in de keuken
- Installatie van een terugslagklep voor de keukeninstallaties
- Gebruik van milieuvriendelijke schoonmaakproducten om de dienstvoertuigen te wassen
- Carwash kiezen die conform de milieuvergunning is
- Gebruik van milieuvriendelijke schoonmaakproducten
- Opleiding om minder water en minder schoonmaakproducten te gebruiken
- In de loop van 2008 werd een test uitgevoerd op de 8ste verdieping met een ander type waterkranen in de sanitaire blokken; het resultaat bleek niet overtuigend.

Resultaten

Het waterverbruik uitgedrukt in m³ per medewerker kon - na een aanvankelijke stijging in 2006 en 2007 – in de loop van 2008 enigszins worden gereduceerd, nl. van 8,47 m³ in 2007 naar 8 m³. Daarbij dient gepreciseerd dat deze verbetering tot stand kwam ondanks een ernstig waterlek in de cafetaria-keuken begin december 2008.

Hoewel de oorspronkelijke doelstelling niet gehaald werd, is dit resultaat toch niet onbevredigend in vergelijking met analoge instellingen en gebouwen.

Voorstellen van remediëring:

Voor 2009 is een benchmarking gepland met de EMAS-gecertificeerde FOD Economie die immers eveneens in het City Atrium is gevestigd.; Een van de uitdagingen voor 2009 zal erin bestaan een nog meer verfijnde analyse van het verbruik te maken om te detecteren waar nog winst kan geboekt worden.

Waterverbruik	2005	2006	2007	2008
Doelstelling		7,88	7,48	7,09
Jaarlijks verbruik in m ³ /medewerker	6,3	7,88	8,47	8,00

IV.4. Energieverbruik

Het gebouw City Atrium gebruikt elektriciteit en gas voor zijn energiebehoeften. Zoals al vermeld, is dit gebouw een nieuwe constructie.

De FOD MV bezet een oppervlakte van 30.530 m², waarvan 3.600 m² parking en 26.930 m² kantoren. Het bedrijf dat instaat voor het onderhoud van het gebouw meet elke maand het elektriciteits- en gasverbruik op. Dat verbruik wordt gecontroleerd door het te vergelijken met de gegevens die verstrekt worden door de energieleverancier op zijn maandelijkse factuur. Aan de hand van die gegevens kan tevens het piekverbruik en de hoeveelheid groene elektriciteit worden bepaald. De gegevens worden ingevoerd in het EIS (Environment Information System) informaticasysteem van de Regie der Gebouwen voor de opvolging ervan.

IV.4.1. Begintoestand

Het elektriciteitsverbruik dat werd opgemeten in 2006, bedroeg 2.410.150 kWh voor 775 personen, of 3.109,87 kWh/persoon. Het gasverbruik bedroeg 165.974 m³, of 214,16 m³/persoon. De omzetting in CO₂ equivalent van het elektriciteitsverbruik bedraagt 597,72 ton (omzettingspercentage Electrabel 2006).

De energieaudit die in 2006 door FEDESCO werd uitgevoerd, maakte het mogelijk om de positieve punten te onderscheiden alsook een aantal voor verbetering vatbare punten. Voor die laatste, hoewel de FOD M&V geen eigenaar is van het gebouw, verleent de onderhoudsfirma AXIMA haar medewerking om de te ondernemen acties te identificeren en om nauwkeurige meetcampagnes te voeren van het verbruik van sommige posten of uitrustingen, zoals de lift, de cafetaria-uitrusting...

We wijzen erop dat de meeste fotokopieerapparaten een « Energystar » label hebben.

IV.4.2. Doelstellingen

- Het energieverbruik per voltijds equivalent (VTE) verminderen
- Het gasverbruik per voltijds equivalent (VTE) verminderen
- Evolueren naar het gebruik van schone energie

IV.4.3. Targets

- Het elektriciteitsverbruik verminderen met respectievelijk 5, 10, en 15 % in 2007, 2008 en 2009 ten opzichte van dat van 2006.
- Het gasverbruik verminderen met respectievelijk 5, 10, en 15 % in 2007, 2008 en 2009 ten opzichte van de gegevens van 2006.
- Het percentage groene elektriciteit op 8,75% handhaven tot in 2009

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

IV.4.4. Indicatoren

- Elektriciteitsverbruik in kWh / VTE / maand
- percentage groene energie in het totale verbruik
- kWh gasverbruik/VTE
- Totaal aantal gebouwen die beschikken over een energieactieplan

IV.4.5. Reeds gerealiseerde acties onder de 18 geplande acties (2007-2008)

- Actie werd ondernomen om alle energievretende apparatuur zoveel mogelijk te vervangen of te elimineren: computers, faxen, kleinere fotokopieerapparaten, koelkasten, printers, etc.
- Aandacht werd besteed aan het energieverbruik van liften (trappenbeleid), cafetaria-uitrusting en de bewegingsfrequentie van de draaideur aan de ingang van het gebouw werd bijgesteld;
- Er werd een aanpassing doorgevoerd van de elektrische schakelaars;
- Sinds 2008 worden de lichten in het gebouw 1 uur vroeger uitgeschakeld en alle lampen werden uit de frisdrankautomaten gehaald;
- Sensibiliseringsactie werd ondernomen naar de personeelsleden toe inzake reductie van het stroomverbruik voor verwarming, climativering, verlichting en uitschakelen van alle apparatuur bij afwezigheid;
- Bij de EMAS-vorming en sensibilisering van het keuken – en onderhoudspersoneel en van de medewerkers van de dienst Logistiek werd aandacht besteed aan energiebesparing;

Toelichting bij de monitoring en resultaten in de periode 2007-2008

De fluctuaties in het verbruik over de beschouwde periode zijn niet eenvoudig te duiden, maar blijven volgens het BIM binnen de gemiddelden voor gelijkaardige gebouwen en instellingen en liggen zelfs aanzienlijk lager qua gasverbruik. Een herdefiniëring van de **KPI** in functie van genormaliseerde kWh per m2 werd doorgevoerd met het oog op een meer adequate monitoring..

- Conform de targets werd een vermindering van **gasverbruik** per medewerker nagestreefd van -5% in 2007 en van -10% in 2008 ten opzichte van 2006. Op grond van de moeizame ervaring inzake verdere reductie van het verbruik tijdens het eerste semester 2008 werd beslist tot een herberekening op het eind van het jaar op basis van aantal effectief in het City Atrium werkende medewerkers +25 externen (cijfers P&O);
- Hoewel een vermindering van het **elektriciteitsverbruik** werd nagestreefd, nam het stroomverbruik respectievelijk met 5% en 10 % toe in 2007 en 2008; eenzelfde herberekening eind 2008 als voor het gasverbruik drong zich op;

Het pakket maatregelen dat op basis van het meerverbruik van 2007 in de loop van 2008 werd doorgevoerd blijkt gewerkt te hebben: het aantal kWh genormaliseerd per m2 kon teruggebracht worden van 87,25 in 2007 naar 79,71 in 2008. Een verdere daling van het energiegebruik in het City Atrium lijkt slechts mogelijk via aanzienlijke investeringen. Zowel met AXIMA als FEDESCO werd in de loop van 2007 en 2008 nagegaan hoe de energie-efficiëntie van het gebouw kan worden verbeterd. Eerder werd bij de Energieaudit van FEDESCO in 2006 ook reeds gewezen op de aard van de architectuur van het gebouw City Atrium met grote glaspartijen en een nauwelijks geïsoleerd glazen atrium in het midden. Deze eigenschappen van de constructie blijken geen ruime mogelijkheden te bieden inzake verdere optimalisatie van het energieverbruik voor verwarming en climativering. De target om “het percentage groene elektriciteit op 8,75% handhaven tot in 2009” is bovendien enkel haalbaar is in de mate dat de **leverancier** dit percentage haalt. De FOD MV beslist immers niet zelf over de keuze van de leverancier.

Verdere remediëring:

Alle lopende inspanningen dienen voortgezet.

Aangezien de doelstellingen ondanks alle ondernomen actie niet werden gehaald, dringt een **ernstige evaluatie zich op in 2009**, onder meer rekening houdend met:

- o de nog zeer recente ervaring met de **verdere centralisatie van diensten in het City Atrium**;
- o Zowel voor gas- als voor elektriciteit moet daarnaast begin 2009 een **benchmarking** gebeuren met de EMAS-gecertificeerde FOD Economie die immers eveneens in het City Atrium is gevestigd;
- o Voor 2009 moet de plaatsing door AXIMA van **bijkomende elektriciteitsmeters** in de cafetariakeuken worden overwogen;
- o Eind 2008 kwam het tot een akkoord met FEDESCO m.b.t. **aanzienlijke investeringen** in de loop van 2009 om het energieverbruik verder te kunnen reduceren.

Energieverbruik	2005	2006	2007	2008
Doelstelling elektriciteit	---	3.109,87	2.954,38	2.798,88
Genormaliseerde kWh /werknemer	--	3.109,87	3.105,03	3.117,74
	2005	2006	2007	2008
Doelstelling gas		74	70,25	66,55
Genormaliseerde kWh/m²	80,84	74	87,25	79,71

IV.5. Afvalbeheer

IV.5.1. Begintoestand

Ons afval wordt verdeeld in 6 hoofdcategorieën:

1. Papier en karton
2. PMD
3. Composteerbaar keukenafval
4. Investeringsgoederen (meubels, auto, etc)
5. Gevaarlijk afval: chemische producten, lege batterijen (van GSM's, voertuigen), lege inktpatronen voor printers, faxtoestellen, fotokopieerapparaten
6. Ongesorteerd afval

De FOD past 3 mogelijke procedés toe om het afval te beheren en voor afvalreductie:

1. de toepassing een preventiebeleid door de aankoop van producten en goederen die minder afval produceren;
2. de overgang tot een adequate sortering van het afval in de verschillende categorieën, met het oog op de recyclage of afzonderlijke ophaling daarvan;
3. tenslotte worden de afgedankte of te verwijderen goederen opgehaald door firma's die gespecialiseerd zijn in de recyclage of in de vernietiging ervan volgens passende methoden. Dat betreft vooral investeringsgoederen die niet meer gebruikt worden, zoals meubels en voertuigen, elektronische toestellen (faxtoestellen, fotokopieerapparaten, computers, printers, etc.), gevaarlijk afval...

Het composteerbare keukenafval wordt tot op vandaag nog niet gecomposteerd en wordt afgevoerd in huishoudelijke vuilniszakken.

IV.5.2. Doelstellingen

- Vermindering van het algemene afval
- Vermindering van het papierafval
- Sortering en ophaling van chemische producten
- Recyclage van de computers, faxtoestellen, printers en GSM's
- Recyclage van de inktpatronen
- Sortering en ophaling van de plastic bekertjes
- Stijging van het aantal gebouwen dat papierafval sorteert
- Stijging van het aantal gebouwen dat PMD sorteert

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

IV.5.3. Targets

Tot 100% recyclage van de computers, faxtoestellen, printers en GSM's vanaf 2007.

Bijsturing: deze target werd als niet realistisch ervaren voor een Belgische overheidsinstelling: alle federale overheidsdiensten moeten die immers terugsturen naar Domeinen en Accijnzen.

- Tot 100% recyclage van de chemische producten vanaf 2007 ten opzichte van 2006
- Tot 100% recyclage van de lege inktpatronen vanaf 2007
- Sortering en ophaling van respectievelijk 50 en 100 % van de plastic bekertjes in 2007 en vanaf 2008 ten opzichte van 2006
- Het restafval en het papierafval verminderen met 15 en 10 % in 2007 naar respectievelijk 25 en 20 % in 2009.

Al het afval komt in aanmerking voor de acties die gericht zijn op afvalreductie, een betere sortering en ophaling, en indien mogelijk, de recyclage ervan met 2006 als referentiejaar.

V.5.4. Indicatoren

- Aantal huisvuilzakken / maand / VTE
- Aantal PMD-zakken / maand / VTE
- Gewicht in ton van gerecycleerd papier en karton/maand / VTE / Indicator bijgestuurd naar verfijnde monitoring in Kg vanaf juni 2008.

IV.5.5. Reeds gerealiseerde acties van de 37 geplande acties afvalreductie (2007-2008)

- De afvalproductie verminderen en controleren door informatieverstrekking, sensibilisering en opleidingen
- Gevaarlijke producten (batterijen, spuitbussen, enz) weghalen en laten recyclen
- PMD sorteren in de cafetaria, in elk kantoor en in de vergaderzalen; identificatie van de vuilnisbakjes
- Organisatie van een opslagplaats in de garage (Papier, PMD, Glas, algemeen + lokaal gevaarlijk afval)
- Verwijdering van een vervuilende offsetpers
- Inventarisatie en controle reprografie
- Evalueren van specifieke afvalbronnen
- Schoonmaakproducten sorteren
- Niet meer gebruikte chemische producten weghalen en recyclen
- Vuilniszakken kopen voor de ophaling van verschillende categorieën van afval in de kantoren en de operationele eenheden
- Contract voor de recyclage van plastic bekertjes

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

- Invoering van porseleinen koffiebekers
- Invoering van EMAS-glazen
- Parallel geleidelijke afschaffing van de plastic weggooibekers
- Elektronisch systeem van incidentmelding via emas@mobiliteit.fgov.be
- Verwijderen oude meubels uit opslagplaats
- Proefproject voedselverspilling cafetaria
- Sensibilisering –personeelsenquête voedselverspilling
- Controle en vervolgens afschaffing gebruik gevaarlijke producten voor onderhoud dienstvoertuigen

Toelichting bij de monitoring en resultaten in de periode 2007-2008

Na eerdere toename van het **restafval** tussen 2006 en 2007 is in het 2de semester 2008 een stabilisering ingetreden. De verklaring voor deze gunstige omslag houdt deels verband met een meer verfijnde monitoring. Sinds juni 2008 worden de diverse afvalstromen immers niet langer per container maar per kg gemeten. Voor de gegevens 2007 en het 1ste semester 2008 werd met een gemiddelde gewerkt om de vergelijking te kunnen maken. Na verloop van tijd moet deze meer verfijnde monitoring ons een beter zicht geven op de gemaakte progressie qua afvalstromen en ons in staat stellen de kosten beter onder controle te krijgen.

Bij dit resultaat voor het restafval dient een kanttekening te worden gemaakt bij het keukenafval. Wij hebben een gemiddelde van 3000 Kg zgn. « composteerbaar afval » dat momenteel samengeteld wordt met het restafval bij gebrek aan een sluitende oplossing voor dit type afval. Om deze afvalstroom te reduceren werd in mei en juni 2008 een sensibiliseringsactie gevoerd tegen de voedselverspilling in samenwerking met de firma Espace Environnement (gesubsidieerd door het BIM); deze actie werd nog eens herhaald in november 2008 tijdens de Europese week van de afvalvermindering.

Wat onze succesvolle inspanningen qua reductie van het papierafval betreft moet eveneens een kanttekening worden gemaakt. Ons papierverbruik is globaal dalend; dit blijkt overduidelijk uit onze cijfers qua aankoop van papier. De oorzaak voor het niet halen van de vooropgestelde target qua papierafval in 2007 houdt dan ook verband met de verhuizing van een aantal diensten in dat jaar, waarbij de gelegenheid werd aangegrepen om een groot aantal verouderde documenten weg te gooien. Voor 2008 komt de reductie van het papierafval wel duidelijk naar voren. Verwacht wordt dat het verstorende effect van toekomstige verhuizingen van diensten minder groot zal zijn door tal van maatregelen om het papierverbruik te reduceren.

De vooropgestelde target om tussen 2007 en 2008 het aantal plastic wegwerpbekers voor water en koffie te verminderen werd volstrekt niet gehaald. Daarom werd – na de invoering van de porseleinen koffiebekers in 2007 - in oktober 2008 beslist alle wegwerpbekers geleidelijk af te schaffen en aan alle personeelsleden een EMAS-glas aan te bieden; enkel voor bezoekers en in de vergaderzalen worden de wegwerpbekers nog gedoogd.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

Afvalreductie	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	N/A	N/A	39,30	33,40
Kg restafval/VTE	N/A	N/A	39,30	38,53
	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	N/A	81	73	69
Kg papierafval/VTE	N/A	81	76	67
	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	N/A	N/A	171.900	154.710
Aankoop van plastic bekens	N/A	N/A	171.900	179.800

IV.6. Beleid op het gebied van aankopen en duurzame consumptie

De aankopen zijn een belangrijk punt want ze zetten een reeks processen in werking die gaan van het verbruik van grondstoffen tot de productie van afval. Ze vormen bijgevolg een voorwaarde voor de acties die een sensibiliserende rol kunnen hebben op het vlak van de gedragswijziging. Het aankoopbeleid moet nauw samenhangen met de waarden van de instelling. Het kan zowel intern als extern een duidelijk signaal uitzenden over de betrokkenheid van de instelling zelf. Bovendien is het op basis van de aankoop dat nagedacht kan worden over de wijze waarop minder milieubelastende alternatieven kunnen worden overwogen.

Onze FOD is verplicht om de federale omzendbrief betreffende duurzame aankopen P&O/DO/01 te volgen, die de criteria voor ecologische en duurzame aankopen bepaalt voor 55 categorieën van producten, alsook de omzendbrief 307quarter die de criteria voor ecologische aankopen voor voertuigen vaststelt. Op termijn moeten 100% van de aankopen van de categorieën van producten van de "omzendbrief duurzame aankopen" en 50% van de nieuwe aankopen van voertuigen beantwoorden aan de criteria betreffende duurzaamheid die door de regering werden beslist.

IV.6.1. Begintoestand

Hoewel bij onze FOD al vóór het opstarten van het certificatieproces aandacht werd geschonken aan duurzame aankopen, zij het in geringe mate, werden in 2006 al systematische veranderingen ingevoerd, die wezen op een overgang in onze praktijken.

Het % duurzame aankopen in 2006 bedroeg 16,74 % van de aankopen van de categorieën van producten opgenomen in de 2 federale omzendbrieven betreffende duurzame aankopen. Dat % werd gerealiseerd dankzij de aankoop van voertuigen die beantwoorden aan de milieunormen. Van de aangekochte dienstvoertuigen beantwoorden namelijk al 83 % volledig aan de eisen van de omzendbrief 307ter (EUR 4 milieunormen en CO₂ emissies <147gr/km).

IV.6.2. Doelstelling

De aankopen verhogen die beantwoorden aan de criteria van de "gids voor duurzame aankopen" <http://www.gidsvoorduurzameaankopen.be>

IV.6.3. Target

Het deel van de duurzame aankopen verhogen tot respectievelijk 30 %, 50 % en 100 % in 2007, 2008 en 2009 ten opzichte van 2006

Bijsturing: ondanks het hoge tempo waartegen het aandeel van de duurzame aankopen bij de FOD MV toenam in de periode 2007- 2008, is een doelstelling van +50% te hoog gegrepen gebleken. Ook de doelstelling 100% duurzame aankopen 2009 lijkt niet realistisch: soms blijkt er nog geen duurzaam alternatief op de markt te zijn.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

IV.6.4. Indicatoren

Verhouding van de duurzame aankopen in percentage van het jaarlijkse aantal aankopen

IV.6.5. Reeds gerealiseerde acties van de 12 geplande acties

- Een aankoopbeleid ontwikkelen dat de duurzame ontwikkeling steunt
- De criteria van de Fair Trade toepassen voor de koffie- en theediensten
- Schone voertuigen aankopen (omzendbrief aankopen 307ter)
- Aankopen van producten in de FOR CMS catalogus die beantwoorden aan de gids voor duurzame aankopen
- Vervangen van ons gamma onderhoudsproducten door milieuvriendelijke onderhoudsproducten.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

Resultaten 2007-2008

Het aandeel van de duurzame aankopen uitgedrukt in bestelbonnen lag eind 2007 op 34,59% en eind 2008 op 44,53% en dit aandeel stijgt verder. Uitgedrukt in waarde totaliseerden de duurzame aankopen respectievelijk 39,44% en 45,53% in 2007 en 2008.

Evaluatie en besluit:

- de resultaten liggen aanzienlijk boven het gemiddelde van vergelijkbare instellingen; een verdere verbetering wordt betracht. Wel worden de vooropgestelde percentages duurzame aankopen van 50% voor 2008 en 100% voor 2009 als irrealistisch ervaren: voor sommige behoeften bestaan immers nog geen adequate duurzame alternatieven.
- Alle inspanningen worden voortgezet om een zo gunstig mogelijke verhouding van de duurzame aankopen in percentage van het jaarlijkse aantal aankopen te bereiken.
- Ook de inspanningen inzake vergroening van het dienstwagenpark worden voortgezet.

Duurzame aankopen	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	0,00%	20,00%	30,00%	50,00%
Percentage van bestellingen	0,00%	16,24%	34,59%	44,53%

Duurzame aankopen	2005	2006	2007	2008
Doelstelling	0,00%	20,00%	30,00%	50,00%
Percentage van het budget	0,00%	16,24%	39,44%	45,53%

De effecten en doelstellingen verbonden met de indirecte milieuaspecten van het type «opdracht» en met de rol van de FOD Mobiliteit en Vervoer

In het kader van de invoering van het Milieubeheerssysteem op basis van de EMAS-verordening, is de FOD Mobiliteit en Vervoer overgegaan tot een grondige analyse van al de indirecte effecten op het leefmilieu van zijn opdrachten. Al de opdrachten werden overlopen en de daarmee overeenstemmende effecten werden opgelijst.

Elk effect werd geëvalueerd op basis van de volgende vier criteria:

- positieve invloed van de activiteit op de staat van het leefmilieu
- lokalisatie van de activiteit in het gebouw City Atrium
- milieuwetten en –reglementen die van toepassing zijn of die verbonden zijn met de activiteiten die deelnemen aan de voorbereiding en de implementatie van het mobiliteits- en vervoerbeleid
- de prioriteit die wordt toegekend aan de activiteit in het meerjarenactieplan betreffende de toepassing van de opeenvolgende Federale Plannen voor Duurzame Ontwikkeling (2004-2008)

Die oefening heeft het mogelijk gemaakt om de « Opdrachten » met aanzienlijke effecten op het leefmilieu te onderscheiden. We hebben vooral de nadruk gelegd op de opdrachten die een positief effect hebben op het milieu ten einde dat effect te versterken bij de uitwerking van de doelstellingen en targets die hierna worden beschreven.

V.1. Het leefmilieu in de opdrachten van de Directoraten-generaal en van de Diensten.

V.1.1. Begintoestand bij de FOD

Voordat de FOD Mobiliteit en Vervoer zich had aangesloten bij het Milieubeheerssysteem, werd het beheer van de aspecten van het type « opdrachten » gerealiseerd volgens de doelstellingen van het managementplan van de Voorzitter van het Directiecomité, die vervolgens werden overgenomen door de doelstellingen van de managementplannen van de directeurs-generaal. Die plannen beantwoorden aan de aanbevelingen van de federale, Europese en internationale milieuwetgeving, in casu de algemene Beleidsnota, de Federale Plannen voor Duurzame Ontwikkeling, de Europese richtlijnen en de internationale verdragen, zonder dat daarbij echter een geïntegreerd beheerssysteem werd toegepast naar het voorbeeld van het EMAS-systeem.

Gaandeweg werden de activiteiten die verbonden zijn met de opdrachten van de FOD, gedefinieerd in het meerjarig Milieuactieprogramma betreffende de integratie van het leefmilieu.

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

Het programma 2007-2009 werd opgesteld op basis van de relevante aspecten en werd goedgekeurd door het Directiecomité. De bedoeling is het constant verbeteren van de milieuprestaties van de FOD. De doelstellingen en de targets worden gelinkt aan de doelstellingen van de Federale Plannen voor Duurzame Ontwikkeling en aan de doelstellingen van de algemene Beleidsnota van de minister of de staatsecretaris van Mobiliteit. Daarbij worden de internationale verdragen en andere wettelijke milieueisen nageleefd.

Dit actieprogramma wordt gedefinieerd voor elk van de directoraten-generaal door de VER ^{opdrachten} in samenspraak met de respectieve directeurs-generaal en hun vertegenwoordigers in de Cel Duurzame Ontwikkeling.

Voor elke milieutarget van het meerjarenplan worden meer gedetailleerde acties gedefinieerd. De jaarlijks toe te passen acties worden geselecteerd op basis van hun technische haalbaarheid, van de human resources, van de beschikbare financiën en van de beheersimpact bij de FOD. De acties worden per kwartaal opgesplitst om de opvolging ervan te vergemakkelijken.

V.1.2. Integratie van het leefmilieu in de opdrachten

V.1.2.1. Directoraat-generaal Mobiliteit en Veerkeersveiligheid (DGMVV)

Opdrachten

- De voorbereiding en de opvolging van het duurzaam mobiliteitsbeleid door een geïntegreerde benadering
- De verhoogde veiligheid van de weggebruikers door een wetgevend en reglementair beleid.

Strategische doelstellingen

- Een duurzame wegmobiliteit stimuleren door een geïntegreerde benadering
- De verkeersveiligheid van alle gebruikers van de openbare weg verhogen.

Operationele doelstellingen

- Verbeteren van de luchtkwaliteit en deelnemen aan de vermindering van de verkeersopstoppen via een meer duurzame mobiliteit van de eigen ambtenaren van de FOD
- Opvolging en reporting van de toepassing van de acties die geïdentificeerd werden door het 2^e Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling (FPDO), voor een duurzame mobiliteit en de bescherming van de biodiversiteit
- Voorbereiden van het 3^e FPDO (2009-2012)
- Ontwikkelen en bijwerken van de databanken betreffende de voertuigen en de mobiliteit die al bestaan bij het Directoraat-generaal Mobiliteit en Veerkeersveiligheid om onze kennis inzake mobiliteitsbeheer te verbeteren
- Opstellen van een communicatieplan voor de bedrijven betreffende de inzameling van de door de Programmawet van 8 april 2003 voorziene gegevens om een duurzame mobiliteit in het WoonWerkVerkeer te stimuleren

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

- Beoordeling van de efficiëntie van de maatregelen van de Programmawet van 8 april 2003 en van de eventuele aanpassingsvoorstellen om een duurzame mobiliteit te stimuleren en het diagnostische instrument te verbeteren
- Verbeteren van de milieugegevens van de nieuwe voertuigen in de gegevensbank ABV (authentieke bron voertuigen)
- Bepalen van de indicatoren, verzamelen van gegevens en meedelen/valoriseren van de resultaten om de kennis betreffende vervoer en mobiliteit te verbeteren.

Targets

- Implementeren van het bedrijfsvervoerplan dat werd goedgekeurd door het BIM (Brussels Instituut voor Milieubeheer)
- Toepassen van de 1ste en 2de actieplannen FPDO
- Meewerken aan het toepassingsproces en deelnemen aan de voorbereidende werkgroepen voor de onderhandeling van het 3e FPDO met het oog op een meer duurzame mobiliteit;
- In het kader van de gegevensbank ABV zullen de behoeften van de directie Mobiliteit op dat gebied duidelijk gedefinieerd worden
- De bedrijven worden op de hoogte gebracht van de resultaten van de 1ste Federale Diagnose Woon-WerkVerkeer 2005 via informatievergaderingen; De beoordeling wordt voorgelegd aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, de Nationale Arbeidsraad en het Comité A, die advies geven en eventueel een ontwerp voorstellen voor de aanpassing van het reglement voor de 2° diagnose
- Schema en analyse van de huidige toestand en procedures; start en ontwikkeling van de nieuwe procedure m.h.h.o. de 2de driejaarlijkse Federale Diagnose Woon-WerkVerkeer in 2008
- Vervolgen van de opvolging van de werken van de raamovereenkomst met het Federaal Planbureau betreffende de mobiliteits-indicatoren en de thematische analyses 2005/2006.
- Economisch/ecologisch rijden moet als vak worden opgenomen in de theoretische cursussen, de praktijkcursussen en het examen voor het bekomen van het rijbewijs voor vrachtwagenchauffeurs (de inhoud van de examens bijwerken voor het rijbewijs van de vrachtwagenchauffeurs en de omzetting van de EU-richtlijn betreffende de vakbekwaamheid van de bestuurders).

Indicatoren

- het aantal acties van de actieplannen FPDO 2007 en 2008 dat werd gerealiseerd
- het hoofdstuk mobiliteit in het ontwerp van het 3° FPDO is voltooid
- de mate waarin de behoeften van de Directie Mobiliteit werden gedefinieerd
- de mate van uitvoering van het Communicatieplan 1ste Federale Diagnose Woon-WerkVerkeer 2005
- het aantal akkoorden betreffende de nieuwe procedures betreffende de invoering van milieugegevens in de gegevensbank ABV (project in 2008 omgevormd tot MOBIVIS : *Mobility vehicle information system*)
- Mededeling van de indicatoren en verwerking van de thematische analyses opgesteld in het kader van de raamovereenkomst met het Federaal Planbureau
- De mate van omzetting van de richtlijnen.

Enkele sleutelacties van het DGMVV en de uitvoeringsmiddelen in de periode 2007-2008

- Opvolging van de acties geïdentificeerd in het 2e Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling (2004-2008), om duurzame mobiliteit te verzekeren en de biodiversiteit te beschermen; uitwerken van het jaarverslag van de ICDD (Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling) voor de opvolging van het FPDO 2;
- Uitwerken van het Mobiliteitshoofdstuk in het Ontwerp FPDO 3
- Actieplannen 2007- 2008 inzake bedrijfsmobiliteit goedgekeurd door het Directiecomité;
- Verbeteren van onze kennis voor een beter mobiliteitsbeheer: in juni 2008 werd het modelleringsinstrument PLANET gelanceerd dat door het Federaal Planbureau in 2007-2008 werd uitgewerkt in opdracht van de FOD MV. Een reeks Projecties over de mobiliteit in België tot 2030 zijn hierdoor beschikbaar gekomen, waardoor tijdig flankerend beleid zal kunnen worden uitgewerkt m.b.t. de verwachte groei van de mobiliteit; talrijke echo's in de pers. Eveneens in het kader van de onderzoeksovereenkomst met het Federaal Planbureau werd een aanvang gemaakt van de studie voor het integreren in de transporttarieven van de externe maatschappelijke kosten;
- 2de Federale Diagnose Woon-Werkverkeer (2008): communicatie met de bedrijven over de verzameling van de woon-werkgegevens: in juli 2008 werd enquête gelanceerd. De applicatie woon-werkverkeer waarmee private en publieke werkgevers de enquête voor 2008 kunnen indienen werd online gezet op de website. De woon-werkverkeersenquête is een driejaarlijkse enquête, in uitvoering van de wet van 8/4/2003 en dient om de mobiliteit van werknemers beter in kaart te brengen voor de toestand op 30 juni 2008. Deelname is verplicht voor bedrijven en overheidsdiensten (FOD's, gewesten, provincies, gemeentes, scholen, OCMW's, ...) met gemiddeld meer dan 100 werknemers tussen 1/7/2007 en 30/6/2008, wat neerkomt op bijna 2 miljoen werknemers.
- Opstellen en verspreiden van het verslag over de 2de Diagnose Woon-WerkVerkeer: gepland voor 2009.

- Verbeteren van het diagnostische instrument om duurzame mobiliteit te stimuleren door het voorstellen van aanpassingen: doordat het advies van de NAR en de CRB op de 1ste Diagnose van 2005 te laat werden ontvangen zullen de bestudeerde aanpassingen pas kunnen worden doorgevoerd voor de 3de federale Diagnose Woon-Werkverkeer in 2011; de nodige wetswijzigingen zullen tijdig worden voorbereid;
- Ontwikkelen en bijwerken van de MOBIVIS-databanken betreffende de technische kenmerken van de voertuigen; de milieugegevens van de nieuwe voertuigen worden geïntegreerd in de MOBIVIS-gegevensbank; verder: structurering, aanvulling en zuivering transversale tabel met definities, eenheden, toegelaten waarden, dubbele en afgeleide gegevens, analyse mogelijke gegevensbronnen. Sinds 29/09/2008: start individuele consultatie stakeholders;
- Europese Richtlijn nr. 2003/59 betreffende de normen voor ECO-driving in de vorming van vrachtwagenchauffeurs zoals omgezet in Belgisch recht door het KB van 4 mei 2007:
 - Op logistiek vlak: een MB betreffende de modellen van de documenten bedoeld in het omzettingsbesluit werd opgesteld evenals een MB met de slaagcriteria. Op organisatorisch vlak: firma Cronos werkte in 2 fasen aan de IT-infrastructuur, software en housing/hosting.
 - Op inhoudelijk vlak: De redactie van de vademecums en van de vragen vakbekwaamheid alsook de goedkeuring, vertaling en, ten slotte, de overdracht ervan werd afgerond tegen augustus.2008: examens volgens de nieuwe normen sinds september 2008.

V.1.2.2. Directoraat-generaal Vervoer te Land (DGVT)

Opdrachten

De competenties van het Directoraat-generaal Vervoer te Land omvatten:

- de technische, economische, financiële en administratieve aspecten van het spoorvervoer;
- de administratieve en economische aspecten van het wegvervoer van personen en goederen, met inbegrip van het vervoer van gevaarlijke goederen;
- de administratieve en economische aspecten van de binnenvaart;
- het beheer van de erkende beroepen van organisatoren van het goederenvervoer;
- controle en inspectie van het wegvervoer van personen en goederen.

Bovendien heeft het Directoraat-generaal Vervoer te Land als objectief de coördinatie van het vervoer te land (met inbegrip van de interconnecties met het maritiem en luchtvervoer) en de promotie van de intermodaliteit, zowel voor wat betreft het personenvervoer (inzonderheid de ontwikkeling van het Gewestelijk Expressnetwerk GEN) als het goederenvervoer (inzonderheid het gecombineerd vervoer).

Strategische doelstellingen

- Zorgen voor de actieve integratie van het leefmilieu in de beheerscontracten van de NMBS-groep
- Zorgen voor de veiligheid van het spoorvervoer
- Zorgen voor de veiligheid van het wegvervoer
- Een milieuvriendelijke binnenvaart stimuleren
- Gecombineerd vervoer bevorderen

Operationele doelstellingen

Spoor

- Het DGVL staat in voor de goede uitvoering van het proefproject voor het onderhoud van de omgeving van de spoorwegen door een milieuvereniging, en stimuleert de uitbreiding van die praktijk naar andere verenigingen;
- Het DGVL stelt zich op de hoogte van de saneringsplanning en van de implementatie daarvan;
- Het DGVL stelt zich op de hoogte van de maatregelen genomen door Infrabel in samenwerking met de Gewesten
- Het DGVL staat in voor de goede werking van de marktstudie en van het warmtekrachtkoppelingsproject
- Het DGVL stelt zich op de hoogte van de activiteiten van de Commissie Milieubegeleiding die werkzaam is binnen de NMBS-holding
- Het DGVL stelt zich op de hoogte van de implementatie van de maatregel, en evalueert de gevolgen daarvan voor de stijging van het aantal reizigers
- Het DGVL staat in voor de goede uitvoering van het proefproject "directe treinen" dat zich richt tot de pendelaars (art. 13 van het contract Staat-NMBS)
- Het DGVL zorgt ervoor dat het tweede aanhangsel aan het huidige beheerscontract (en het volgende beheerscontract) een verplichting bevat voor de NMBS-groep betreffende de weghaling van het in de bewaakte stations gesorteerde afval. Het DGVL controleert of die verplichting wordt nageleefd,
- Het DGVL stelt een tekstontwerp op met de milieuverplichtingen die in de toekomstige beheerscontracten moeten worden vermeld
- Het DGVL neemt actief deel aan de onderhandeling betreffende de milieuverplichtingen die in de contracten moeten worden opgenomen
- Het DGVL neemt deel aan de vergaderingen van het begeleidingscomité van de consultancymarkt (duur ongeveer 6 maanden, gestart in september 2006) betreffende de opstelling van het handboek voor de toepassing van de Wet van 13.02.2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen van bepaalde plannen en programma's op het leefmilieu
- Bij het onderzoek van spoorwegongevallen besteedt het onderzoeksorgaan aandacht aan de gevolgen voor het leefmilieu en doet het in zijn aanbevelingen voorstellen om de gevolgen voor het leefmilieu zo gering mogelijk te houden
- Ingeval de regels betreffende de spoorwegveiligheid (nationaal en Europees) veranderen, staat het DGVL in voor de controle van de naleving van de essentiële regels betreffende het leefmilieu
- Het DGVL staat ook in voor de controle van de toepassing van de milieuvoorschriften bij de invoering van de subsystemen van het spoorwegnetwerk.

Weg

- Het DGVL zal meer en grondigere controles uitvoeren door de invoering van een technische controle van de vrachtwagens (remmen, koplampen, banden, CO²-emissies,...) langsheen de weg om de luchtvervuiling te bestrijden – Systeem in werking getreden op 8 september 2006
- Het DGVL staat in voor het gebruik van schonere vrachtwagens (EURO-normen)
- Het DGVL staat in voor het uitvoeren van audits in de ondernemingen om de risico's op vervuiling en aantasting van de gezondheid te verminderen, transversale coördinatie (tussen de verschillende vervoerswijzen) betreffende het vervoer van gevaarlijke stoffen om een controlesysteem in te voeren op basis van een risicoanalyse. Dat systeem zal hetzelfde zijn voor de verschillende vervoerswijzen, en heeft tot doel de risico's op vervuiling en aantasting van de gezondheid te verminderen.

Binnenvaart

- Het DGVL staat in voor het verminderen van de productie van scheepsafval (olie en vet) en voor een niet-concurrentieverstorende indirecte en neutrale financiering hiervan, voor de verwijdering van scheepsafval langs de binnenwateren en zal de juridische en financiële verantwoordelijkheid voor het verwijderen van de scheepslading bij de lader en/of de bestemming van de lading leggen en zal ervoor zorgen dat voldoende opvanginstallaties ter beschikking worden gesteld voor de andere types afval die geproduceerd worden bij de exploitatie van de schepen (afvalwater, huishoudelijk afval, klein chemische afval, etc...)

Intermodaliteit

- Het DGVL staat in voor het verhogen van het aantal containers dat per spoor wordt vervoerd

Targets

- Milieuverplichtingen van de beheerscontracten Staat – NMBS-groep 2005-2007: opvolging en beoordeling
- Milieuverplichtingen van de beheerscontracten Staat – NMBS-groep 2008-2012
- Wet van 13.02.2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bep. plannen en programma's
- Controle van de toepassing van de reglementeringen van het wegvervoer
- Opvolging en toepassing van de internationale regels betreffende het vervoer van gevaarlijke stoffen
- Verdrag van Straatsburg – systeem van inzameling en vermijding van afval in de binnenvaart in het kader van de bevordering van het duurzame karakter van de binnenvaart:
 - Opstellen van het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat / Gewesten voor de invoering van het Verdrag,
 - Opdrachten van de FOD met het oog op de instemming met het samenwerkingsakkoord op het federale vlak,
 - Opstellen van de uitvoeringsmaatregelen van het Verdrag op het internationale vlak,
 - Opstellen van de uitvoeringsmaatregelen van het Verdrag op het federale vlak

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

- Balans van de stijging van het aantal per spoor vervoerde containers

Indicatoren

- Er werd een brief opgesteld om de NMBS-groep aan te sporen om toe te zien op de uitvoering van de beheerscontracten. Verslagen werden opgesteld en een kopie werd aan de Minister van overheidsbedrijven en aan de Staatssecretaris voor Mobiliteit toegezonden.
- Aantal stations uitgerust met sorteerzakken met sensibiliseringsaffiche
- De ontwerptekst van het toekomstige beheerscontract bevat milieuverplichtingen
- Samenstelling van het handboek voor de toepassing van de wet van 13.02.2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's
- Aantal balansen en tussentijdse balansen die rekening houden met de effecten voor het milieu van de spoorwegongevallen
- Nagaan of het dossier volledig is in geval van wijziging van de regels betreffende de spoorwegveiligheid
- Nagaan of het dossier volledig is bij de inwerkingtreding van de subsystemen van het spoorwegnetwerk
- Het aantal controles van de emissies van de zware vrachtwagens zal binnen 2 jaar gerealiseerd zijn
- Verslag van het International Transport Forum ITF, voorheen CEMT (Conférence européenne des Ministres de Transports) + Belgische beoordeling van het contingent multilaterale transportvergunningen
- De uitvoeringsgraad van de methode betreffende de transversale coördinatie voor het vervoer van gevaarlijke stoffen
- Ondertekening van het samenwerkingsakkoord op het gebied van de verzameling en de verwijdering van afval. Het aantal brieven en e-mails die verzonden werden naar de FOD Buitenlandse Zaken
- Aantal extra per spoor vervoerde containers

Enkele sleutelacties van het DGVL en de uitvoeringsmiddelen in de periode 2007-2008

- Na een grondige voorbereidende fase in 2007 werden op 30.06.2008 de Beheerscontracten 2008-2012 tussen de Federale Staat en de NMBS-Groep ondertekend: deze contracten bevatten tal van clausules m.b.t. bovengemelde EMAS-doelstellingen voor de verduurzaming van het openbaar vervoer;
Beheren van de omgeving van de spoorwegen (art. 74 van het contract Staat-Infrabel)
Opvolgen van de sanering en het onderhoud van de omgeving van de spoorwegen – na het proefproject o.l.v. de milieuvereniging « Natuurpunt »; het DGVL stelt zich op de hoogte van de saneringsplanning van de historisch door de spoorwegactiviteiten vervuilde terreinen en de implementatie daarvan;
Het DGVL volgt de tenuitvoerlegging van de maatregelen genomen door Infrabel in samenwerking met de Gewesten;
Het DGVL staat in voor de opvolging van de reductie van geluid en trillingen
Beheren van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot (art. 74 van het beheerscontract Staat-Infrabel);
Het DGVL staat in voor de goede uitvoering van de marktstudie en van het warmtekrachtkoppelingproject;;
Het DGVL informeert zich over de werkzaamheden van de Begeleidingscommissie Leefmilieu binnen de NMBS holding en over het Leefmilieuverslag
Het DGVL verifieert of de NMBS het opgelegde groeipad volgt inzake reizigersaantallen en aanbod derde betalerssystemen in het Woon-werkverkeer;
Afvalsortering in de stations: het DGVL controleert de verplichting voor de NMBS-groep om het in de bewaakte stations gesorteerde afval apart te verwijderen;
Bij ongevallen, moet het onderzoeksorgaan eventuele gevolgen voor het leefmilieu rapporteren en zo nodig voorstellen formuleren om hieraan maximaal te remediëren;
Bij wijziging van de (nationale of internationale) regelgeving inzake veiligheid van het spoor verifieert het DGVL of de basisregels inzake milieubescherming geëerbiedigd worden;
- Het DGVL staat in voor meer en grondigere wegcontroles; Toepassing van de technische controle van de vrachtwagens (remmen, koplampen, banden, CO, andere emissies) langs de weg om de luchtvervuiling te bestrijden ; de targets werden gehaald
- Via de formulering van het Belgisch standpunt binnen het Internationaal Forum van de ministers van Transport (IFT) tracht het dat schonere vrachtwagens (cfr. EURO-categorieën) zouden geprivilegieerd worden bij het toekennen van contingenten CEMT-vergunningen

►► Inzake intermodaal goederentransport via het spoor zijn alle studies afgewerkt en zijn het KB en de ministeriële omzendbrief in oktober 2008 in het Staatsblad verschenen. De eerste subsidieaanvragen om het aantal per spoor vervoerde containers te verhogen, werden behandeld in november 2008.

V.1.2.3. Directoraat-generaal Maritiem Vervoer (DGMV)

Opdrachten

De missie van het Directoraat-generaal Maritiem Vervoer omvat het voorbereiden, uitvoeren en opvolgen van het federale beleid en van de internationale reglementering inzake maritiem vervoer.

Deze algemene directie steunt de invoering van een Belgische federaal, Europees en wereldwijd scheepvaartbeleid en staat in voor de toepassing van dat beleid in dienst van de samenleving in het algemeen en van het land in het bijzonder. Dit gebeurt in een geest van duurzame ontwikkeling met het doel de mobiliteitsnoden te lenigen en te streven naar een optimaal, veilig en beveiligd scheepvaartverkeer dat het milieu minimaal belast en dat zijn concurrentiepositie kan handhaven.

Strategische doelstellingen

- Verbeteren van de juridische adviezen, omzetting van de richtlijnen, opstellen van Koninklijke besluiten die het leefmilieu Integreren
- Bevorderen van een beleid betreffende de juridische aspecten van de scheepvaartreglementering, de maritieme veiligheid en de bescherming van het mariene milieu
- Verbeteren van de actieve vertegenwoordiging van België op internationale vergaderingen (Internationale Maritieme Organisatie (IMO), Europese Unie (EU)...) met het oog op de uitwerking van technische voorschriften om de maritieme veiligheid te verbeteren en het mariene milieu te beschermen (zeevaart)
- Verbeteren van de actieve vertegenwoordiging van België op internationale vergaderingen (CCNR: Centrale Commissie voor Rijnvaart, EU, UN/ECE= Verenigde Naties/Economic Commission for Europe, enz.) met het oog op de uitwerking van technische voorschriften om de maritieme veiligheid te verbeteren en het mariene milieu te beschermen (binnenvaart)

Operationele doelstellingen

- Verbod op het gebruik van «antifouling» verf op de schepen om de schadelijke gevolgen van de organische tinverbindingen voor het mariene milieu en de gezondheid te verminderen

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

- Verantwoordelijkheid en schadevergoeding voor de schade die werd veroorzaakt door de vervuiling door bunkerolie teneinde het mariene milieu te beschermen
- De vervuiling door de schepen verminderen en de sancties voor overtredingen verbeteren teneinde het milieu beter te beschermen
- De vervuiling door de schepen verminderen door de invoering van een operationele kustwacht
- Opvolging van de onderhandelingen betreffende de recyclage van schepen
- De bescherming van het mariene milieu verbeteren door de omzetting van de TDG-richtlijn (Transport Of Dangerous Goods) intern vervoer (omvat alle vervoersmodi voor intern vervoer).

Targets

- Goedkeuring van het AFS-Verdrag (**Anti Fouling System**);
- Goedkeuring van het bunkerolieverdrag - dat de verantwoordelijkheid en de schadevergoeding voorziet in geval van vervuiling van het mariene milieu;
- Omzetting van de richtlijn 2005/35/EG
- Ontwikkeling van een wetgeving met het oog op het beheren van noodtoestanden op zee door een administratieve bevoegdheid binnen de structuur van de kustwacht (met inbegrip van de goedkeuring van het beheerorgaan van de structuur van de kustwacht)
- Actieve deelneming aan de correspondentiegroep van de IMO betreffende de recyclage van schepen.
- De Belgische standpunten verdedigen op de vergaderingen van de IMO – MEPC (International **M**aritime Organisation – **M**aritime **E**nvironment **P**rotection **C**ommittee)
- Voorbereiden van de implementatie en van de omzetting van het ontwerp van richtlijn betreffende het vervoer van gevaarlijke stoffen (over de binnenwateren)

Indicatoren

- Aantal brieven
- De richtlijn 2005/35/EU wordt omgezet
- Mate waarin het ontwerp betreffende de wetgeving betreffende de invoering van een operationele kustwacht werd overgemaakt aan de beleidsinstantie
- Mate waarin het standpunt van België betreffende de recyclage van schepen beschreven en overgemaakt werd
- De verdeling van de competenties en de rol van de verschillende actoren (gewesten, havens, etc.) in de omzetting van de richtlijn TDG intern vervoer werd vastgesteld

Enkele sleutelacties van het DGMV en de uitvoeringsmiddelen in de periode 2007-2008

- Begeleiding en monitoring i.s.m. de FOD Buitenlandse Zaken van de omzetting in Belgisch recht van het AFS-Verdrag waarbij een verbod wordt opgelegd voor het gebruik van « antifouling » verven op de schepen om de schadelijke gevolgen van de organische tinverbindingen voor het mariene milieu en voor de gezondheid te verminderen en te verwijderen
- Begeleiding en monitoring i.s.m. de FOD Buitenlandse Zaken van het dossier betreffende de ratificatie van het Bunkerolie – verdrag dat in 2008 door het DGMV werd overgemaakt aan de FOD Buitenlandse Zaken. Hoewel België nog geen verdragspartij is, trad dit Internationaal Verdrag van 2001 inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door bunkerolie in werking op 21 november 2008. Vanaf die datum moet elk schip met een bruto tonnage van meer dan 1000, dat een haven aandoet van een staat die partij is bij het Bunkerolie-Verdrag, verzekerd zijn voor schade door verontreiniging door bunkerolie en een door de overheid uitgereikt Bunkerolie-certificaat aan boord hebben. Voorlopig verstrekt het DGMV deze certificaten in samenwerking met de Luxemburgse autoriteiten die wel al verdragspartij zijn; verwacht wordt dat België vanaf het 4de kwartaal 2009 verdragspartij zal zijn.
- Omzetten van de richtlijn 2005/05/EU door de wet van 19/12/2006 en de wet van 6/02/2007 om bij te dragen aan de vermindering van de vervuiling door de schepen
- Verbeteren van de sancties in geval van overtredingen om het milieu beter te beschermen
- Oprichting van een operationele kustwacht
- Ontwikkelen van een wetgeving met het oog op het beheeren van noodsituaties op zee door een administratieve overheid die functioneert binnen de structuur van de kustwacht
- Deelnemen aan de vergaderingen van het overlegorgaan van de experts van de structuur van de kustwacht
- Opvolgen van de onderhandelingen betreffende de recyclage van schepen; actieve deelname van experts van het DG MV aan de vergaderingen van de IMO-groep betreffende de recyclage van schepen; Begin december 2008 werd op uitnodiging van het Frans voorzitterschap een vergadering bijgewoond om de diplomatieke conferentie in mei 2009 al wat voor te bereiden. Daarnaast is het DGMV werkzaam in 2 correspondence groups over dit onderwerp: 1. Deze voor het Basel Verdrag (ship dismantling) geleid door FRA: waarvoor we een tweede bijdrage hebben geleverd. 2. De correspondence group voor de IMO geleid door JPN: hiervoor hebben we een eerste bijdrage geleverd.
- Verdedigen van de Belgische standpunten op de vergaderingen van de IMO-MEPC;
- Voorbereiding van de implementatie en omzetting van de ontwerp-richtlijn TDG voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (over de binnenwateren)

Begrippen en afkortingen

- Ecobeheer: Een activiteit verzekeren en een dienst verlenen waarbij de gevolgen voor het leefmilieu beperkt worden, voornamelijk op het vlak van het waterverbruik, energieverbruik, de afvalproductie, het papierverbruik en duurzame aankopen
- Opdrachten: Activiteiten die deelnemen aan de voorbereiding en de implementatie van het mobiliteits- en vervoerbeleid (met inbegrip van de steun- en ondersteuningsactiviteiten aan de diensten)
- VER^{ecobeheer} = Milieuverantwoordelijke van het ecobeheer van de FOD
- VER^{opdrachten} = Milieuverantwoordelijke voor de integratie van het leefmilieu in de opdrachten van de FOD
- MBS = milieubeheerssysteem

VALIDATIEVERKLARING

Op basis van de audit van de organisatie, interviews met zijn medewerkers, en het onderzoek van de documentatie, de gegevens en de informatie bekomen tijdens de audit, heeft AIB-VINÇOTTE International, in zijn hoedanigheid van milieuverificateur geaccrediteerd door BELAC onder nummer BE-V-0016, besloten:

* dat het milieubeheersysteem en de milieuauditprocedure zowel als de Leefmilieuverklaring 2008 beantwoorden aan de eisen van de Verordening (EG) Nr. 761/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2001 inzake vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS).

* dat de gegevens en de informatie in deze milieuverklaring betrouwbaar zijn en dat ze op een doeltreffende wijze alle significante milieuvragen voor deze organisatie behandelen.

Opgemaakt te Brussel, 26 januari 2009

(Handtekening)

ir. P. Olivier,

[Adres en contactpersonen](#)

Lieve VERMOERE
Milieuverantwoordelijke voor de integratie van het leefmilieu in de Opdrachten van de FOD MV

Jan MATHU
Milieuverantwoordelijke van het Ecobeheer van de FOD MV

Algemeen contactadres
emas@mobilit.fgov.be

Enkel de laatste elektronische versie is geldig

